

DIARI DE SESSIONS DE LA **COMISSIÓ D'ECONOMIA** DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

DL. PM. 350-1992

Fq.Con.núm. 33/27

X legislatura

Any 2022

Núm. 73

Presidència
de la Sra. Maria Pilar Sansó i Fuster

Sessió celebrada dia 27 d'octubre de 2022

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

Compareixença RGE núm. 5148/22, del Sr. Pau de Vilchez i Moragues, president del Comitè d'Experts per a la Transició Energètica i el Canvi Climàtic de les Illes Balears, sol·licitada pel Grup Parlamentari Unidas Podemos i acordada a la sessió de dia 20 d'octubre del 2022, per informar sobre el compliment de l'obligació de l'article 7.4 de la Llei de canvi climàtic. 1134

LA SRA. PRESIDENTA:

Bon dia, senyores diputades i senyors diputats, començam la sessió d'avui i en primer lloc els demanaria si es produeixen substitucions.

LA SRA. SANS I REGIS:

Esperança Sans substituirà Alejandro López.

LA SRA. RIERA I MARTOS:

Núria Riera substitueix Virginia Marí.

LA SRA. CARBONERO I SÁNCHEZ:

Sí, presidenta, Pilar Carbonero substitueix Maria Antònia Truyols.

EL SR. BORRÀS I BARBER:

Damià Borràs substitueix Jordi Marí.

LA SRA. PRESIDENTA:

Molt bé.

Compareixença RGE núm. 5148/22, del Sr. Pau de Vilchez i Moragues, president del Comitè d'Experts per a la Transició Energètica i el Canvi Climàtic de les Illes Balears, sol·licitada pel Grup Parlamentari Unidas Podemos i acordada a la sessió de dia 20 d'octubre del 2022, per informar sobre el compliment de l'obligació de l'article 7.4 de la Llei de canvi climàtic.

Passam al debat de l'ordre del dia d'avui, que consisteix en la compareixença RGE núm. 5148/22, sol·licitada pel Grup Parlamentari Unidas Podemos, del Sr. Pau de Vilchez i Moragues, president del Comitè d'Experts per a la Transició Energètica i el Canvi Climàtic de les Illes Balears, acordada per la Comissió d'Economia en sessió de dia 20 d'octubre de 2022, per informar sobre el compliment de l'obligació de l'article 7.4 de la Llei de canvi climàtic.

Assisteix a la sessió el Sr. Pau de Vilchez i Moragues, president del Comitè d'Experts per a la Transició Energètica i el Canvi Climàtic de les Illes Balears, acompanyat del Sr. Gabriel Jordà i Sánchez, de la Sra. Núria Marbà Bordalba i del Sr. Iván Murray i Mas, a tots els agraeisc la compareixença aquí, davant aquesta comissió, siau benvinguts.

Té la paraula ara el Sr. de Vilchez, president del Comitè d'Experts per a la Transició Energètica i el Canvi Climàtic de les Illes Balears, per tal de fer l'exposició oral durant un temps màxim de trenta minuts. Sr. de Vilchez, té la paraula.

EL SR. PRESIDENT DEL COMITÈ D'EXPERTS PER A LA TRANSICIÓ ENERGÈTICA I EL CANVI CLIMÀTIC DE LES ILLES BALEARS (Pau de Vilchez i Moragues):

Moltes gràcies. Em posaré dret perquè m'estim més parlar dret, crec que és més dinàmic. En primer lloc, moltíssimes

gràcies per acollir-nos aquí, per als membres del comitè és un honor estar al Parlament, on resideix la sobirania popular, per presentar un informe que trobam que és de gran importància precisament per a la ciutadania de les Illes Balears.

Abans de res, volia agrair a tots els membres del comitè, als que són aquí presents, Ivan, Biel, Núria, i també als que no poden se-hi presents, Sarah Oppenheimer, Flor dell'Agnollo, Sònia Estradé, Ramón Pujol, Aitor Urresti, ... i crec que no em deixen ningú... ah!, i Ana Digón també, per tota la feina, perquè això és una feina col·lectiva, és feina d'un any de treball sobre aquesta qüestió i, ho hem de dir perquè és important que se sàpiga, sense suport econòmic. Vull dir, el comitè d'experts no té dotació econòmica per al seu funcionament i tota aquesta feina l'hem feta de manera voluntària, perquè com a científics i científiques trobam que és el nostre deure aportar la informació més actualitzada possible a les institucions i a les Illes Balears.

La Llei de canvi climàtic de l'any 2019 crea aquest comitè i li atorga tota una sèrie de funcions. La primera és assessorar el Govern i les institucions de les Illes Balears pel que fa al compliment de la Llei de canvi climàtic i dels seus objectius; també podem respondre aquelles sol·licituds que se'ns facin sobre temes concrets i, a més, tenim capacitat per proposar nosaltres aquelles qüestions que trobem més rellevants. Una de les obligacions també que tenim és presentar anualment una memòria que hem de transmetre al Govern i al Parlament. No és obligació presentar-la, sinó només transmetre-la, però per a nosaltres era molt important poder -diguem- traslladar la veu del comitè i així assegurar-nos que els missatges com a mínim s'escolten i després, evidentment, els partits en faran el que considerin adient.

Sense més preàmbul, començam la nostra exposició. Supòs que molts de vostès ja tenen un cert coneixement sobre canvi climàtic, però crec que per començar és important anar a algunes qüestions bàsiques.

Començaran pel que és l'escalfament global. Aquesta diapositiva mostra les variacions de temperatures respecte del que seria la mitjana des de finals del segle XIX fins a l'any 2020 i, com podem observar, les variacions de temperatura eren més bé fredes fins a mitjans del segle XX i des de llavors es produeix un augment progressiu i cada vegada més accelerat d'aquesta temperatura global a nivell de la terra.

Avui en dia, ens trobam ja amb una temperatura global que està 1,2 graus centígrads per damunt del que era habitual abans de la revolució industrial, i això té una causa molt senzilla, que és la concentració de gasos d'efecte hivernacle, CO₂ entre d'altres.

Aquesta gràfica és molt clara, mostra des de l'any 1 de la nostra era, el que era la concentració de gasos d'efecte hivernacle, això que veis PPM, són pas per milió, la concentració havia estat més o menys al voltant de 280 pas per milió i podem observar que al segle XX i (...) segle XXI es produeix una variació que no té precedents en aquests darrers dos mil anys.

El preocupant no és només que estiguem en una concentració de gasos d'efecte hivernacle sense precedents en els darrers 2.000 anys, el preocupant és que la concentració actual de gasos d'efecte hivernacle no té precedents en els darrers 800.000 anys -800.000 anys-, és més, si parlàssim només de CO₂, de diòxid de carboni, que és el principal gas que contribueix al canvi climàtic actual, no hi ha hagut una concentració de CO₂ a l'atmosfera de la terra igual a la que tenim ara en els darrers 2 milions d'anys. 2 milions d'anys vol dir que l'*Homo sapiens* mai no ha viscut amb aquesta concentració, l'*Homo de Neandertal* mai no ha viscut amb aquesta concentració, l'*Homo de Flores*, res. Fa 2 milions d'anys hi havia l'*Homo Erectus* que començava a sorgir.

Estam en una situació sense...

LA SRA. PRESIDENTA:

Sr. de Vilchez...

EL SR. PRESIDENT DEL COMITÈ D'EXPERTS PER A LA TRANSICIÓ ENERGÈTICA I EL CANVI CLIMÀTIC DE LES ILLES BALEARS (Pau de Vilchez i Moragues):

... disculpeu...

LA SRA. PRESIDENTA:

... sí, és que em diuen que no el senten bé.

EL SR. PRESIDENT DEL COMITÈ D'EXPERTS PER A LA TRANSICIÓ ENERGÈTICA I EL CANVI CLIMÀTIC DE LES ILLES BALEARS (Pau de Vilchez i Moragues):

Sí. Estam en una situació sense precedents i...

(Se sent un soroll de fons i remor de veus)

Perfecte, està perfecte, moltes gràcies...

(Remor de veus)

No, jo crec que així ja... Moltíssimes gràcies.

Idò, estam en una situació sense precedents i la terra té una cosa que es diu efecte hivernacle.

L'efecte hivernacle en sí és positiu, és el que permet que totes i tots siguem avui aquí. Sense efecte hivernacle la temperatura a la Terra seria extremadament freda i la vida no hauria pogut sorgir tal i com la coneixem.

Què succeeix? Que aquest efecte hivernacle que està provocat per la concentració de gasos d'efecte hivernacle, està sent alimentat de manera artificial per les emissions addicionals de gasos d'efecte hivernacle que deriven de la combustió de combustibles fòssils.

És clar, aquest escalfament global té molts efectes i ens agradaria destacar-ne tres que consideram que són els més rellevants per a les Illes Balears.

El primer és l'augment del nivell de la mar, i aquí podem veure una gràfica que mostra l'evolució del nivell de la mar des de finals del segle XIX fins a 2018.

És un augment continu, no només això, les darreres dades mostren que aquest augment del nivell de la mar s'està accelerant, durant el segle XX l'augment del nivell de la mar havia estat de mitjana d'1 mil·límetre per any; en els darrers deu anys, des de 2013 fins a 2022, està augmentant a una velocitat de 4 mil·límetres per any. És a dir, no només continua aquest augment, sinó que a més s'accelera i cada vegada és més greu.

Evidentment, això per a un territori insular com són les Illes Balears és extremadament greu i afecta moltes coses, però una cosa que és molt clara a la qual afecta són les platges.

Això és la Colònia de Sant Jordi l'any 2100 amb un escenari moderat d'emissions, moderat. Veim que pràcticament tota la superfície de platges desapareix.

Això és el Port d'Alcúdia l'any 2100 amb un escenari moderat d'emissions. Poden veure fins on arriba l'aigua de la mar.

Un altre impacte molt greu per a les Illes Balears seran les onades de calor. El canvi climàtic, la crisi climàtica, no només provoca un augment de la temperatura, sinó que provoca fenòmens atmosfèrics extrems, i un d'ells són les onades de calor.

Això són imatges de l'onada de calor que vàrem tenir el mes de maig, si no vaig malament, major o juny, que era la primera vegada en tota la història des que es tenen dades, que hi havia una onada de calor.

Bé, hem viscut un estiu que ha seguit amb aquests nivells, amb un rècord de nits tropicals per damunt de 20 graus, però fins i tot un rècord de nits tòrrides que estan continuant fins i tot ben entrat el mes d'octubre.

A més, les onades de calor tenen un impacte molt fort en molts d'àmbits, un d'ells i súper important és la salut. Això són *cooling center*, centres de refredament que s'han posat en marxa als Estats Units perquè la gent directament no es desmai o no mori.

Aquesta any a Europa, aquest estiu hi ha hagut entre... - estan fent els darrers estudis-, entre 25.000 i 100.000 persones que han mort per l'onada de calor, entre 25.000, que són les xifres més conservadores i 100.000, segurament estaran al voltant de 55.000 les xifres reals, 55.000 persones mortes per la onada de calor, però és que, a més, les onades de calor en un ambient de temperatura encara més càlida afavoreixen els incendis forestals, i nosaltres, evidentment, som vulnerables, però no només són vulnerables, la natura, els éssers humans, damunt la terra, sinó que també són vulnerables davall de la mar; la posidònia oceànica, tan fonamental per al nostre paisatge, però fins i tot per a la nostra economia, perquè les platges es regeneren gràcies a la posidònia oceànica que fabrica l'arena, gràcies a la posidònia oceànica, que també serveix per aturar la gravetat de les tempestes que afecten la costa, idò bé,

la posidònia oceànica comença a patir greument i pot arribar a morir la planta a partir d'episodis repetits de més de 28 graus. Hi ha estudis que mostren que la posidònia oceànica a les Illes Balears podria desaparèixer d'aquí a l'any 2060. Tenim, a més, diversos experts i expertes que poden donar-nos més informació sobre això.

Tercer gran impacte sobre les Illes Balears: l'estrès hídric. Estrès hídric derivat, en part, d'una reducció de les pluges, una reducció que no es calcula que sigui excessivament important, entre el 10 i el 20% -Déu n'hi do de totes maneres, tenint en compte el nostre règim de pluges-, però hi ha diverses coses a dir.

Primera, aquest règim de pluges, tot i que la reducció sigui només d'un 10 o 20%, serà menys regular que fins ara, amb pluges molt més concentrades, amb episodis plujosos molt més greus, amb menys capacitat de la terra d'absorbir aquests recursos hídrics, però a més l'augment de la temperatura el que farà és que hi hagi una major evapotranspiració i hi hagi, doncs, una menor disponibilitat d'aigua, tant per al consum humà com per a la natura.

Aquests són els tres impactes més greus per a les Illes Balears, n'hi ha molts altres, però ens volíem centrar en aquests tres.

A banda, a nivell mundial, hi haurà altres impactes; això és un gràfic molt interessant, molt clar, que va elaborar l'IPCC Intergovernamental sobre Canvi Climàtic i l'Organització Meteorològica Mundial que mostra totes les interrelacions, causes/efectes del canvi climàtic. A nosaltres ens agradaria destacar la columna que teniu més a la dreta, que són els impactes del canvi climàtic sobre els objectius de desenvolupament sostenible.

El canvi climàtic afectarà greument, en termes de augment de la pobresa, d'augment de la inseguretat alimentària, d'augment de problemes de salut, d'augment de problemes de disponibilitat d'aigua, d'augment de problemes amb les infraestructures, d'un augment de les desigualtats de desplaçament de persones, refugiats climàtics. Tinguem en compte que hi ha països que desapareixeran, per exemple, hi ha illes del Pacífic que ja estan mirant de comprar territoris a altres estats per poder desplaçar la seva població, ara bé, una cosa és comprar una terra i una altra cosa és moure centenars de milers de persones, no està tan clar que els països receptors hi estiguin tant d'acord. El col·lapse d'ecosistemes, pèrdua de biodiversitat i, com a conseqüència de tot això, conflictes armats.

Però, fins i tot si ens fossin igual la salut humana, les desigualtats, el medi ambient i ens preocupàs únicament la qüestió monetària, algú tan seriós com Deloitte va presentar, fa quatre mesos, en el fòrum de Davos, un informe que calculava que d'aquí al 2070 les pèrdues lligades al canvi climàtic -si no prenem les mesures adequades- serien de 178.000 bilions de dòlars, 178.000 bilions de dòlars.

Aprofit també per comentar-vos una notícia d'aquesta mateixa setmana, han sortit els càlculs: la Unió Europea, entre 2010 i 2020, ha perdut 150.000 milions d'euros com a

conseqüència dels impactes del canvi climàtic: sequera, collites, desastres ambientals, etc.

Vull dir que des de qualsevol perspectiva és imprescindible donar resposta al canvi climàtic.

Però, per si això no fos suficient, vos volíem compartir algunes conclusions del darrer informe de l'IPCC. L'IPCC és el panell intergovernamental d'experts de canvi climàtic, és la font més reputada d'informació sobre canvi climàtic perquè el que fa és analitzar tota la producció científica mundial sobre canvi climàtic, tota, en un procés que dura set anys, en els quals, a més, tot científic pot aportar qüestions, propostes, alternatives i el panell intergovernamental, que el formen centenars de científics, ha de donar resposta escrita a cada una de les propostes dels científics. Això és el consens científic mundial.

Quin és aquest consens científic? Primer, que el canvi climàtic du associat un alt risc d'extinció d'espècies. De què parlem?, amb un augment de la temperatura global d'1,5 graus, que és l'objectiu de París i que sí o sí hauríem de fer tot allò possible per assolir, hi ha un 14% de les espècies que estan en alt risc d'extinció; si anam a 3 graus, que és on anam ara, una de cada tres espècies està amenaçada d'extinció, altament amenaçada; però és que si anam als 5 graus -i no és descartable en aquest segle-, una de cada dues espècies està altament amenaçada en risc d'extinció.

Pensar que l'ésser humà pot, ja no tenir creixement econòmic o prosperitat, sinó tan sols viure en un planeta on una de cada dues espècies desapareix, no té cap sentit, i això ho haurien de tenir molt clar a l'hora d'abordar aquest problema. És un problema de civilització que definirà el futur de l'espècie humana, si tenim o no tenim futur.

Més coses. L'IPCC conclou que entre el 50 i el 75% de la població mundial, és a dir, tres de cada quatre, estarà exposat a períodes de condicions climàtiques perilloses per a la vida, d'aquí a 2100, únicament en relació amb la calor extrema i la humitat, sense tenir en compte la contaminació o la disponibilitat d'aigua, sense tenir en compte l'augment de malalties per vectors, sense tenir en compte fenòmens atmosfèrics extrems, sense tenir en compte conflictes, etc., únicament per calor i humitat: entre els 50 i el 75% de la població mundial.

A més, si anam més enllà de l'1,5 graus -Acords de París- causaria riscos severos addicionals per als sistemes humans i naturals, alguns d'ells irreversibles, què vol dir irreversibles?, vol dir que no hi ha marxa enrere, i a això ens referim, al que en anglès s'anomena *tipping points*, punts de no retorn.

Els sistemes naturals actuen dintre d'un marc d'equilibri en el qual hi ha variacions, al llarg de les estacions de l'any hi ha variacions, però quan es passa un punt de no retorn, aquest marc d'equilibri, canvia, i si les temperatures oscil·laven entre una certa temperatura mínima i una màxima, el que farà és que la mínima serà molt major i la màxima també serà molt major.

Tipping points o punts de no retorn potser, per exemple, que es fongui el permafrost de Sibèria, que emmagatzema grans

quantitats de metà; el metà té 40 vegades més potencial d'escalfament climàtic que el CO₂.

Per què és important no sobrepassar l'1,5 graus? Perquè fins a l'1,5 graus el que provoca el canvi climàtic actual ho produïm nosaltres, són els nostres cotxes, avions, fàbriques, etc., i a això ho podem controlar, pot ser més o menys fàcil però depèn del que fem nosaltres. Si passam els punts de no retorn, és la natura que es posa a alimentar l'escalfament global. Si l'Amazònia, per exemple, deixa de ser un embornal de carboni i comença a emetre carboni com ha començat a passar arran dels incendis, a això ja no ho podem controlar. És a dir que més enllà de l'1,5 graus no només és que les conseqüències siguin molt pitjors, sinó que també la nostra capacitat d'intervenció es veu molt més reduïda.

Però el missatge més important d'aquest informe és el darrer, que és que la magnitud del canvi climàtic i els riscos associats, depèn de la velocitat a la que es prenguin mesures de mitigació i adaptació, és a dir: depèn de nosaltres que arribem a l'1,5, que arribem a 2, que arribem a 3 o que arribem a 5. Com més aviat i més profundament fem aquests canvis, millor i menys greus seran les conseqüències.

Clar, el problema del canvi climàtic és que hi ha hagut aquest augment desmesurat d'emissions, principalment preocupant perquè és a partir dels anys noranta que hi ha una escalada encara més forta, i és en aquell moment on s'aprova el conveni marc de Nacions Unides sobre canvi climàtic, quan el que hauríem de fer és el contrari, el que hauríem de fer és això: és reduir de manera molt important les nostres emissions. I aquesta corba de reducció pot semblar molt empinada però és que si haguéssim començat l'any 2000, podeu veure que la corba d'emissions hagués estat molt més senzilla.

La conseqüència d'aquest gràfic és molt fàcil d'entendre, i és que, com més tardem, més abrupte haurà de ser el canvi i més difícil serà aconseguir-ho perquè, si passam de l'1,5 graus o de 2, idò hi tendrem tot això associat.

Aquest gràfic, bàsicament, el que posa de manifest són les conclusions de la comunitat científica que és que d'aquí a 2030, hem de reduir les nostres emissions a la meitat. No n'hi ha d'altra: a la meitat per tenir un 66% de possibilitats de no sobrepassar l'1,5 graus; si volem tenir un 88% de possibilitats de no sobrepassar l'1,5 graus, hem de fer encara més via, però no hi ha alternativa a això i això són els deu propers anys. Per això, per a nosaltres era molt important venir a presentar-vos aquest informe aquí, presencialment, perquè el temps és or.

L'avantatge del canvi climàtic -si en té una- és que no està provocat per extraterrestres que ens volen envair, ni és un càstig de Déu perquè ens hem portat malament. El canvi climàtic el causam nosaltres i nosaltres tenim les eines necessàries per donar-li resposta.

A nivell de les Illes Balears es va aprovar l'any 2019 la Llei de canvi climàtic que estableix aquests objectius: l'any 2030 un 35% de generació renovable, un 23% de reducció en la demanda d'estalvi i una reducció del 40% d'emissions; i l'any 2050 un 100%, un 70% de les quals han de ser generades aquí, un 40% d'estalvi i una reducció del 90% d'emissions. Aquests

objectius són importants, són valents, són sobretot responsables, és a dir, estan en línia amb el que diu la comunitat científica, però, fins i tot aquests objectius ambiciosos i responsables queden una mica curts respecte del que s'hauria de fer si. Si veis, un 40% de reducció el 2030 és una mica menys del que hauríem de fer. No estaria malament revisar-los a l'alça, però allò que cal de totes maneres és complir-los, només s'han de quedar dintre de la lletra de la llei.

Com dèiem, els propers deu anys són clau. Si prenem la reducció d'emissions que hi ha hagut des de l'any 2010 a les Illes Balears i continuàssim amb aquest ritme de reducció d'emissions, l'any 2030 estariem emetent el doble del que hauríem d'emetre per complir amb la llei i l'any 2050 estariem emetent cinc vegades més del que hauríem d'emetre per complir amb la llei. Això bàsicament, el que vol dir és que hem d'accelerar molt més. No podem seguir amb la corba de reduccions com fins ara, hem de fer moltes més coses per reduir aquestes emissions.

I quines emissions hem de reduir? De nou, un avantatge de les Illes Balears és que té dos grans sectors d'emissions, hi ha altres països que en tenen cinc, sis i, evidentment, és més complicat, has de tocar moltes més coses. Aquí basta que en toquem dues: per una banda el sector de la generació energètica, l'electricitat principalment, que emet un 40% d'emissions; i, per altra banda el sector del transport, que emet el 42%. És important tenir en compte que al llarg dels anys les emissions lligades a energia han anat reduint-se a poc a poc, progressivament, mentre que la del transport ha continuat augmentant. Aquesta és una tendència que es veu també a Europa i que està lligada al desenvolupament del tot cotxe per tot i també amb l'increment de vols, etc.

Però anem per parts, començant per l'energia. Quan parlem d'energia, aquí tenim la generació, el consum d'energia renovable a les Illes Balears, lligat a la seva producció fins a l'any 2020. Clar, les xifres oficials d'energies renovables consumides a Balears indiquen que el 2020 consumien més o menys entre un 8 i un 9% de renovables. Què passa?, que d'aquestes únicament entre un 1,5 i un 2% estaven produïdes aquí. Si l'any 2030 hem d'arribar a un 35%, hem d'accelerar i molt aquest desplegament de renovables. Quant hem d'accelerar?, hauríem d'instal·lar cada any 600 megawatts fins el 2030, cada any. Què vol dir 600 megawatts?, vol dir que cada any hem d'instal·lar tot l'equivalent a allò que està en tramitació aquest any, no el que s'està instal·lant aquest any, tot el que està en cua, tot el que està en tramitació aquest any, cada any, cada any, cada any fins el 2030 per arribar a aquest 35%.

Evidentment, nosaltres apostam sobretot per l'ús de cobertes de territoris antropitzats i apostam per una diversificació de tecnologies, no només la fotovoltaica, també la tèrmica, la solar tèrmica, que, per exemple, per escalfar aigua és infinitament més eficient que l'hidrogen, per posar un exemple, també per la minieòlica i d'altres. Però en tot cas el que fa falta, és imprescindible i encara no tenim, són territoris insulars responsables que defineixin on han d'anar aquestes energies renovables.

No podem esperar més, a Menorca que és on més avançats estam, però a les altres illes anam molt endarrerits i a illes com

Formentera, que posa moltes dificultats. Entenem les dificultats i les realitats de cada illa, però és que el canvi climàtic no espera i el canvi de paisatge associat a les conseqüències del canvi climàtic serà infinitament més greu que el que pugui derivar de la instal·lació de renovables, que, de totes maneres, s'ha de fer amb seny i començant primer per terrenys antropitzats.

Transport, transport evidentment, vol dir cotxes vol dir transport terrestre, però també vol dir avions i també vol dir vaixells. Coses que són incòmodes de tractar a una comunitat autònoma que depèn tant del turisme, però que sí o sí s'hi ha de fer front.

Quan parlem de mobilitat terrestre, la nostra posició i la de tota la literatura científica -podeu mirar l'informe de l'IPCC- és que s'ha de començar per mobilitat a peu, en bicicleta o en vehicles de mobilitat personal dins els nuclis urbans. Això vol dir treure cotxes dels nuclis urbans i deixar espai per a tota aquesta mobilitat. Hi ha ciutats, com poden ser Pontevedra que han fet aquest exercici des de fa 30 anys i han reduït un 70% les seves emissions, tots els escolars van a peu a escola, amb l'increment d'autonomia que això implica, però és que a més, no hi ha hagut cap accident des de fa més de deu anys.

Després, evidentment impulsar moltíssim el transport públic dintre les ciutats i entre nuclis urbans. Són molt important les dades que mostren que amb la gratuïtat o amb la reducció de preus que hi ha hagut, el mes de setembre han augmentat un 40% els usuaris del transport públic. A la gent, se li ha de posar fàcil, s'ha de desplegar el tren, s'ha de desplegar xarxes d'autobusos, tramvia i totes les alternatives, sempre evidentment que siguin la millor resposta.

I, en darrer lloc, en termes de mobilitat sostenible, el cotxe elèctric, però deim bé en darrer lloc, el cotxe elèctric no ha de ser la prioritat, la solució al canvi climàtic no és que tots tinguem un cotxe elèctric. Entre altres coses perquè si tots volem tenir un cotxe elèctric, la necessitat de generació d'energia renovable, es multiplicaria i la necessitat de terrenys per generar aquesta energia seria ingent, a part d'altres problemes associats, com la congestió per accedir a les ciutats, els accidents, els materials que fan falta i moltes altres coses. Vehicles elèctrics sí, però per a allò que fan falta, ambulàncies, policia, vehicles de transport, etc.; per a ús personal, sobretot, s'haurien de prioritzar els altres dos. Hi pot haver excepcions, però s'han de tenir molt clar quines són les prioritats.

El problema amb els vaixells i els avions és que no hi ha una alternativa fàcil. A dia d'avui és impossible substituir el volum de vaixells i d'avions que arriben a Balears, de la manera com podem substituir la manera que tenim de moure'ns de manera terrestre. Pel que fa als vaixells és una mica més senzill, l'hidrogen pot ser una resposta, s'hauria d'apostar per això, es pot alimentar directament amb hidrogen, o fabricar amoníac per exemple, per alimentar els vaixells, però a dia d'avui aquests vaixells no existeixen, s'han de construir i s'ha de generar també aquest hidrogen, evidentment. Hi ha vaixells que poden ser totalment elèctrics, però són vaixells que per exemple no poden dur la càrrega, és a dir, vaixells de 2.000 passatgers amb camions, d'això ens n'hem d'oblidar. D'aquí a 2030 és molt, molt, molt difícil. N'hi hauria, per exemple, que

permetin arribar a Menorca, a Eivissa, o entre Eivissa i Formentera, però per arribar a Barcelona, a València o altres ports súper complicat.

Amb els avions res, no hi ha alternativa real des del punt de vista científic avui en dia i per als propers deu, quinze, vint anys, a la tipologia de transport aeri que tenim. Hi pot haver transports més petits que siguin elèctrics, que permetin dur menys gent i menys enfora; però el volum d'avions, amb el volum de passatgers, amb les distàncies que recorren a dia d'avui i en els propers anys, és impossible. Si tenim en compte que d'aquí a 2030 hem de reduir a la meitat les nostres emissions, això implica -ens agradi o no- que hem de reduir el volum de transport marítim i el volum de transport aeri. Això és una decisió complicada, però hem de prioritzar, què prioritzam? Prioritzam que venguin creuers? Prioritzam que venguin vaixells de càrrega amb coses que necessitam? Prioritzam generar nosaltres, que per ventura podríem fabricar aquí i no han de venir de fora i reduïm la necessitat de vaixells? Què feim?

Són qüestions importants, però és que a més per a un sector com el turístic, que cada vegada més gent a Balears, genera múltiples problemes associats des del punt de vista climàtic -ja no tocaré tots els altres-, perquè no només totes aquestes persones vénen en vaixell i principalment en avió, sinó que a més totes aquestes persones quan són aquí, consumeixen energia, consumeixen aigua, per la qual cosa fa falta energia, generen residus que també implica una despesa energètica important, tot el que consumeixen aquestes persones, o pràcticament, ho duim de fora amb vaixells i amb avions. És a dir, que totes les emissions associades al volum, al nombre de persones que tenim aquí, també són ingents i també s'hauran de retallar. És important tenir-ho en compte.

(Se sent una veu de fons que diu: "cinquanta segons")

Em queden cinquanta segons? Hauré de fer una miqueta de via. Si em deixau alguns minuts addicionals.

LA SRA. PRESIDENTA:

Sr. de Vilchez, sí, li deixam uns minuts més, no es preocupi.

EL SR. PRESIDENT DEL COMITÈ D'EXPERTS PER A LA TRANSICIÓ ENERGÈTICA I EL CANVI CLIMÀTIC DE LES ILLES BALEARS (Pau de Vilchez i Moragues):

El que això implica, principalment, és que és imprescindible un canvi de model. S'ha parlat molt d'un canvi de model, i a tothom li agradaria tenir cinquanta anys per planificar el millor canvi de model.

Aquí, amb el canvi climàtic, hem de tenir en compte que el canvi de model o el fem o ens caurà damunt. És a dir, l'alternativa no és entre fer un canvi i continuar com fins ara. L'alternativa és entre fer un canvi raonable, planificat, que no deixi ningú enrere, o que ens caiguin les conseqüències del canvi climàtic damunt o que ja no vendran turistes, perquè les temperatures als seus països d'origen seran molt més agradables que fins ara, i aquí farà massa calor, entre altres motius. O el

fem o ens el fan; i si ens el fan, si ens cau damunt, serà infinitament pitjor.

Això vol dir que hem de potenciar altres sectors econòmics. L'agricultura, per suposat. Aquesta foto és (...), evidentment no parlem només d'això, però l'agricultura és un sector bàsic, no només per lluitar contra el canvi climàtic perquè redueix la necessitat de dur coses de fora, sinó també perquè permet emmagatzemar al sòl el carboni. El sòl emmagatzema més carboni que els boscos. És important tenir-ho en compte. Un sòl ben cuidat, amb una agricultura raonable, ecològica, com li vulgueu dir, emmagatzema carboni, a part que redueix la nostra dependència alimentària i la vulnerabilitat del que passa, per exemple, quan a Ucraïna hi ha una guerra i augmenten els preus del gra.

A més, és compatible l'explotació agrícola amb la transició energètica. No evidentment amb tots els tipus de cultius, però amb tomàtiques i altres hortalisses, amb l'explotació ramadera, amb apicultura, amb moltes coses és perfectament compatible, i fins i tot pot augmentar els rendiments perquè redueix l'impacte de l'escalfor damunt la terra.

Implica impulsar indústries locals per donar resposta a necessitats reals. La gent què necessita aquí? Necessita menjar, evidentment. Què més necessita? Roba per vestir-se, necessita poder fer-se la seva casa o rehabilitar la seva casa, i això implica aprofitar els recursos d'aquí. (...) és un projecte que ha impulsat per part del Govern per aprofitar materials rebutjats de demolició i d'altres que estaven aquí. Això és possible, però cal una aposta decidida, cal que el sector públic doni diners, doni formació i creï oportunitats de negoci, perquè això es desenvolupi; si evidentment volem no dependre tant del turisme, volem que no vinguin tants de vaixells, etc.

La recerca, la investigació a les Illes Balears, tenim exemples de l'IMEDEA, tenim exemples de la Universitat, del CSIC, de moltes coses que aporten moltes solucions a molts d'àmbits. La transició energètica mateixa, la quantitat d'enginyers, d'instal·ladors, de gent per gestionar les empreses, de secretaris o secretàries per a les visites... tot això durà associat una generació de treball. La rehabilitació energètica, l'àmbit de la construcció que és tan potent a Balears, tendria moltíssima feina només de rehabilitar tots el parc ja construït. És una passa imprescindible per donar resposta a l'emergència climàtica.

En tot cas, el que fa falta és impulsar mesures adients, per què? Perquè només tenim deu anys, tenim poc temps i, a més, tenim pocs recursos. Hem d'identificar bé on es posen els doblers. Hem de posar doblers i temps en mesures que realment redueixin les emissions. Hem de posar temps i doblers en mesures que facin un ús raonable de recursos. L'hem de posar en mesures que siguin eficients. Si hi ha dues tecnologies que permeten reduir emissions, però una és més eficient que l'altra i a més demana menys recursos i a més és més barata, per ventura hauríem d'apostar per això, parlem, per exemple, de l'hidrogen. L'hidrogen per posar-ho dins un gasoducte o dins les canalitzacions, mesclar-ho amb gas natural i que escalfi els hotels no té cap sentit, ni científic ni econòmic, és molt més econòmic i molt més raonable posar bombes de calor o cercar altres alternatives. Hidrogen per als vaixells?, sí. Hidrogen per

a *Ladrillerías Mallorquinas*, per a empreses que necessiten una gran necessitat energètica?, sí. Per a transport terrestre, per a calefacció, per a aigua calenta?, no. Hi ha alternatives més barates i més eficients, però, a més, implica apostar per mesures que redueixen efectivament la vulnerabilitat.

El darrer informe de l'IPCC parla de mala adaptació. Mala adaptació vol dir dedicar doblers a coses que no serviran per a res. Per exemple, hi ha una tempesta, es carrega un passeig marítim i el que feim és reconstruir el passeig marítim. Això és tудар els doblers i els temps. No tenim ni temps ni doblers.

En qualsevol cas, tots aquests canvis que deim són tan profunds que requereixen marcs de governança més amplis i requereixen associar la ciutadania. Si a la ciutadania no se li expliquen aquestes coses, no les entendre. L'avantatge és que, segons totes les enquestes, un 70% de la gent ja sap que el canvi climàtic és un problema i fins i tot demana que es prenguin més mesures. Aprofitem-ho, però siguem pedagògics, expliquem i associem-los a la presa de decisions, com per exemple amb les assemblees ciutadanes pel clima que permeten que la gent rebí informació de científiques i científics i que facin propostes i se'n adoni del difícil que són aquestes propostes i se'n adoni dels canvis profunds que cal fer dins la societat.

Em permet recordar-vos que dia 18 de novembre comença la primera assemblea ciutadana pel clima aquí, a Mallorca.

La transició, a més, ha de ser justa. Per què? Perquè si la gent percep que paguen els de sempre i s'evadeixen els de sempre, hi haurà molta protesta social. I això és important tenir-ho en compte. El 10% més ric del món és responsable del 40% de les emissions, el 50% més pobre és responsable del 14% de les emissions. Què vol dir això en poques paraules? Que si ens carregàssim la meitat de la humanitat més pobre, no tendria cap impacte per al canvi climàtic. Quan senti gent que us diu, no ..., la demografia... no és el problema; el problema és el sistema de producció i consum que genera totes aquestes emissions. De fet, el 50% més ric, en el qual estam tothom a Balears, és responsable del 86% de les emissions mundials.

Hem d'assumir la nostra responsabilitat, però no només això, no només entre països és important tenir en compte la qüestió de l'equitat, és important tenir-la en compte dintre dels països.

Això és una gràfica que mostra per nivell de riquesa les emissions per càpita, a l'esquerra teniu d'on vénen aquestes emissions i a la dreta teniu les diferències en tones emeses per any per càpita. Bàsicament el que mostra aquest gràfic és que a Europa una persona de l'1% més ric emet deu vegades més que una persona del 50% més pobre. Emeten unes 63, 64 tones de CO₂ l'any. Per donar-vos una idea, la mitjana a Europa són 8 tones l'any. El que hauríem d'emetre l'any 2030 són 3 tones l'any per càpita. Què vol dir això? Que les persones que més tenen han de ser també les que més redueixen. La gent, si us fixau per exemple, en el 50% més pobre, emet unes 5 tones de CO₂ l'any; està per sota de la mitjana europea, i, de fet, està molt prop de les 3 tones l'any. Hem de fer molts d'esforços perquè el 50% més ric redueixi les seves emissions, però sobretot el 10% més ric.

A més, hi ha una necessitat de recursos per pagar el transport públic que hem de desplegar, per pagar les instal·lacions de renovables que hem de fer, per pagar la rehabilitació energètica que hem de fer perquè la gent que no té recursos tenguí un major confort i no tenguí pobresa energètica, per pagar les formacions en agricultura, la potenciació de la indústria local, ... tot això necessita recursos, i els recursos no basten. S'han d'anar a cercar recursos on són. A Europa, el 10% que més té concentra 60% de la riquesa. És necessari davant una amenaça mundial per al futur de la humanitat replantejar-se segons quines qüestions que fins ara no havíem abordat, que és una redistribució de riquesa per poder-la dedicar a fer aquesta transició, perquè si no, no arribam.

Ara bé, l'emergència climàtica és una oportunitat perquè vendran doblers a Europa, i està molt bé, però no basten, però serveixen, sobretot l'emergència climàtica per identificar com a comunitat humana cap on volem anar. És una oportunitat que no hauríem d'aprendre. Cada vegada la política està més desacreditada, quan els problemes del canvi climàtic es facin més greus, les protestes també seran més greus. Aprofitem per dibuixar un horitzó compartit de cap on volem anar que, a més, millorarà la nostra salut, millorarà la nostra economia, millorarà la nostra formació, ens farà menys dependents de l'exterior en molts d'àmbits: econòmic, d'alimentació, d'energia..., i, a més, reduirà la nostra vulnerabilitat, ens protegirà.

Tres reflexions finals.

Coherència de polítiques. No pot ser que des del Govern s'impulsi la transició energètica amb autoconsum compartit - que està súper bé, i és fenomenal- i, al mateix temps, s'impulsi des de les institucions noves rutes aèries amb el continent americà: és totalment incompatible. La coherència de polítiques és fonamental.

Més recursos. L'administració, a dia d'avui, no pot gestionar l'allau de peticions, de subvencions, de canvis, que fan falta per fer això; el propi comitè, nosaltres, no tenim mitjans per funcionar.

I, finalment, les crisis lligades. El canvi climàtic és un símptoma, un més, d'un sistema productiu que posa en perill la possibilitat de la vida al planeta Terra, això són els límits planetaris. Això està fet per la Universitat d'Estocolm i identifica nous límits dintre dels quals la vida humana pot prosperar bé, el problema és que, fins fa un mes, havíem sobrepassat cinc d'aquests límits planetaris i, fa només unes setmanes, ha sortit un nou estudi que mostra que n'hem superat un altre; l'avantatge és que la Terra té capacitat de regeneració, de recuperar-se, però li hem de donar la seva oportunitat.

En qualsevol cas, darrer missatge: canvi climàtic, crisi climàtica com a oportunitat per millorar el nostre benestar, la nostra resiliència, l'economia i la salut de les Illes Balears.

Moltíssimes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sr. de Vilchez per aquestes explicacions. Ara, hi ha algun grup que vulgui aturar la sessió per plantejar preguntes o podem continuar? Per tant, si cap grup no ho demana, continuam.

Per tal de respondre, el Sr. de Vilchez pot contestar globalment o individualment, Sr. de Vilchez? Perfecte, idò contestarà globalment les intervencions.

Per tant, passam al Grup Parlamentari Unides Podem, i donam la paraula a la Sra. Esperança Sans, per un temps de deu minuts.

LA SRA. SANS I REGIS:

Gràcies, Sra. Presidenta. Primerament, m'agradaria excusar la presència del meu company Alejandro López, que era qui va sol·licitar la compareixença i qui s'havia preparat un poquet aquesta qüestió, però per motius de salut no ha pogut assistir a la sessió. Per tant, jo intentaré fer el millor possible la tasca que ell venia a fer avui aquí.

Primer de tot, moltes gràcies per les seves explicacions als companys que ens acompanyen avui, aquí, del comitè d'experts. Crec que ha estat molt il·lustrativa tota aquesta informació generada.

Potser per la meva generació, diguem-ho així, ja des de petits és cert que ens varen inculcar certs missatges quant a la producció d'energia, quant al reciclatge, a la reutilització de materials etc., i potser hi ha una conscienciació diferent en alguns casos generacional.

Jo trob molt important que aquestes explicacions -com vostè deia- es puguin fer en el carrer, es puguin fer a les escoles, es puguin fer a tots els espais possibles, perquè crec que és molt important que tothom prengui consciència que és necessari fer un canvi de mentalitat. I, sobretot, crec que hauríem de trobar la unanimitat en política per fer front a la qüestió del canvi climàtic i per acceptar que és necessari fer uns canvis i, podem dir-ho també, no vull utilitzar la paraula "sacrificis", però potser l'hauríem d'utilitzar, de dir no podem continuar vivint amb el tren de vida que hem duit fins ara, en el sentit que, fins i tot, per a la reutilització de material -com vostè deia-, que ara es poden reutilitzar materials de construcció per poder fer noves construccions, fins ara tot era nou, tot nou: la roba nova, tot..., és a dir, tot era nou, nou, nou, i això també ve del món capitalista, ho podem dir també així, que ens ha inculcat aquestes qüestions; tot ha estat fabricat fins ara perquè tenguí una durada molt curta i, per tant, tot això ha afectat a com vivim les persones.

Llavors, trob que és molt important aquesta unanimitat política, perquè aquests canvis necessiten que a l'hora que es plantegin, es puguin acceptar i no hi hagi una confrontació. I vaig, per exemple, en el cas que vostè comentava, d'aportar recursos de forma eficient, com per exemple, la reconstrucció dels passeigs marítims. És una qüestió que geògrafs i científics han posat damunt de la taula en els darrers anys sobretot, i, per exemple, des de la nostra formació vàrem presentar una

iniciativa en aquest parlament per tal de repensar les accions i, si és necessari reconstruir un passeig marítim o no.

Els problema és que quan des d'una perspectiva que ens diu cada any destinam doblers a restaurar el mateix passeig marítim i, per tant, els recursos també des de la ciutadania, sempre ens trobarem el posicionament de l'oposició, la força política que estigui a l'oposició, dient l'únic que voleu fer és perjudicar que no es pugui reutilitzar aquest passeig marítim, etc.

I és un problema perquè, en el final, qüestions que són de sentit comú, de no continuar gastant doblers en allò mateix, al final no s'aconsegueix i es tornen a reconstruir perquè hi ha un conflicte.

Jo crec que amb les mesures que és necessari reduir l'entrada de vehicles, és necessari reduir l'ús del vehicle privat, sempre ens trobarem forces polítiques que diran això és la meua llibertat individual i ningú no pot dir-nos com ens hem de desplaçar; és a dir, això és un problema.

I també aquests pensaments negacionistes se centren i s'agafen, *como a un clavo ardiendo*, a la teoria climàtica de Köppen, dient que això, som aquí un clima Csa i, per tant, això és el clima que hi ha i no hi ha cap motiu per aquest canvi climàtic al qual s'està fent referència des de la comunitat científica.

Llavors, això és un problema, i jo crec que és important que s'assumeixi un compromís que, amb temes que ens estan posant el futur de les generacions actuals i futures, deixem la demagògia a un costat, fem cas als experts, que ens indiquen quin és el camí a seguir, i que fem tots els esforços possibles.

En temes de mobilitat, fa temps, vaig poder conèixer un poc més el projecte Euro Night Sprinter, no sé si en tenen coneixement, però bàsicament és una proposta que es feia de connectar Europa a través d'un tren nocturn per tal d'evitar els desplaçaments a través d'avions i, per tant, que es podria reduir considerablement. Jo no sé si hi ha alguna forma alternativa de poder connectar les Illes Balears amb la península que ens pogués estalviar l'ús de vaixell o d'avió, però sí que aquest mapa de connexió connectava a través de vaixell i que després connectava tant amb la península i el que seria França, i que després es podria fer un transbord en tren per desplaçar-te fins al lloc final. Crec que són alternatives interessants que potser s'han de començar a plantejar ja, per tal de poder reduir aquest impacte.

Llavors... Miraré un poc els apunts que m'han deixat...

A mi m'agradaria també demanar-li respecte de l'actual Llei de canvi climàtic, si consideren des del comitè que seria necessari fer algunes modificacions que potser s'haguessin quedat al tinter quan es va tramitar, durant la passada legislatura, algunes qüestions que tal vegada, ja com a parlamentaris i com a poder legislatiu, que sí que tenim potestat per poder fer aquests canvis, si considera que hi ha algunes qüestions que es puguin modificar.

Després, ja ho ha comentat un poc amb els diagrames que ens ha exposat, el ritme que duim per tal de reduir aquestes

emissions. M'agradaria saber també, si amb el ritme actual que duim, si podem aconseguir els objectius fixats a la Llei de canvi climàtic per a 2030, o si consideren que hauriem de pitjar molt més en aquest aspecte.

I, després, també m'agradaria saber si tenen coneixement de tots els plans de ports que s'estan desenvolupant a la nostra comunitat autònoma, no sé si hi han pogut tenir accés, sé que hi havia aspectes que havien de passar per una visió, una perspectiva d'energia i de canvi climàtic i hi havia algunes qüestions que tal volta no s'estaven complint o arribant a aquest mínim. A mi m'agradaria saber si vostès han pogut tenir accés a aquesta qüestió i quina és la seva opinió entorn a això.

Crec que de moment ho deixaré aquí, en tot cas al segon torn..., ara revisaré les notes que tenia i... i res més. Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Sans. Ara per part del Grup Parlamentari Popular té la paraula el Sr. Sebastià Sagreras.

EL SR. SAGRERAS I BALLESTER:

Moltes gràcies, presidenta. Moltes gràcies, Sr. de Vilchez, és ver que la compareixença la va demanar el Parlament, però crec que vostè ha vingut bonament aquí, ha preparat una compareixença de manera esforçada, s'ha arromangat i ha estat il·lustratiu i entenedor.

El canvi climàtic és un repte que tenim com a societat, a pesar que altres vegades es repeteixin altres coses, des del Partit Popular ho tenim clar. Evidentment, tots podem tenir nostres calendaris, les nostres divergències i extreure unes conclusions que no tenen per què ser iguals unes amb les altres, a posta hi ha partits polítics diferents i grups parlamentaris diferents.

No obstant això, nosaltres no venim avui aquí a debatre, en tenim massa ocasions a les comissions, proposicions no de llei, mocions i tenim moltes oportunitat per debatre i també per posar-nos d'acord amb els companys dels diferents grups polítics.

A mi senzillament avui m'agradaria aprofitar aqueixa compareixença com el que ha estat fins ara: escoltar una opinió important d'un expert com vostè i el seu grup de feina.

Crec que vostè ens ha fet una foto general, la seva foto general, coincidim en moltes coses, d'altres les podem veure d'una altra manera, però precisament perquè vostè ha invertit bastant de temps a fer-nos aquesta foto general, jo em centraré a plantejar quatre preguntes, quatre qüestions concretes al detall de més baix de tot, perquè crec que també interessa als ciutadans i perquè a vegades també en nom del medi ambient i de la lluita contra el canvi climàtic es prenen decisions i es fan polítiques que al ciutadà, al veïnat, a la gent de foravila a vegades els costa entendre i per ventura tenen una explicació darrere i per ventura també és vera que ara un expert com vostè dirà: "No, és que això els polítics que l'han fet..., en nom de la

lluïta contra el canvi climàtic no toquen amb els peus a terra" i tal vegada vostè ens podrà fer un altre plantejament.

Seran qüestions molt concretes, i si vostè troba que jo he baixat al detall... de tan baix de tot, senzillament no em contesti, no passa res. Jo intentaré invertir aquests deu minuts en això i no deixar-me res per als darrers cinc minuts i després l'escoltaré. No venc a confrontar, venc a escoltar les opinions que possiblement moltes d'elles no compartirem.

Vostè sap que aquests dies a foravila hi ha una problemàtica sobre una qüestió que està esdevenint diferent als altres anys. Arran d'una llei feta a Madrid pel Ministeri de Transició Energètica ara els pagesos tenen molts de dubtes perquè l'any passat es posaven a cremar les restes de podes agrícoles a partir de dia 15 d'octubre. Aquesta llei ho prohibia. Aquesta llei ho prohibia. És ver que ara, arran de les pressions sobretot de les entitats agràries, s'ha derogat, però aquesta derogació no serà efectiva fins entrat l'any 2023, a la temporada de cremes, i entenc jo que la saviesa popular i la cultura de foravila també ho feia en bé del medi ambient...

Els pagesos cremen dins l'octubre perquè ja ha plogut, perquè ja no hi ha tant de risc d'incendis, perquè han fet net perquè després en venir la calor no hi hagi risc que es cremi, s'han vist amb problemes i encara s'hi estan veient enguany. Per tant, m'agradaria saber com veu vostè aquest intent de prohibició que encara és vigent, que hi va haver, què hi guanyava el medi ambient en aquest tema, i si creu raonable que al final s'estigui rectificant.

Després, una altra opinió que m'agradaria..., a les Illes Balears un dels problemes més greus que tenim és el de l'habitatge, els preus del lloguer i els preus de la compra d'habitatge. No obstant això, sabem, perquè a més, ha sortit publicat per l'Institut Nacional d'Estadística, que en els pròxims anys creixerem en 300.000 persones més. Ja hem crescut molt els darrers anys. El problema de l'habitatge se soluciona... o m'agradaria saber la seva opinió, haurem de créixer, hi haurà d'haver més habitatges si hem de donar resposta a aquest creixement de població, què feim?, les cases grosses, intentem que puguin ser dues o tres?, creixem per amunt? Una opinió, Sr. de Vilchez, és el que cerc, no és debatre sobre models.

Després, vostè ha parlat que és necessari un canvi de model. Nosaltres aquí dins no estam cansats de sentir-ne parlar, però és un eslògan d'aquest govern des de l'any 2015, però tampoc no veim enlloc que s'hagi produït ni que s'hagin duit a terme esforços. Jo imagin que vostè coincidirà amb mi en això. I m'ha agradat sentir que haurien de potenciar més l'agricultura, però l'agricultura -com li deia abans- a vegades es veu també perjudicada per normativa que almenys els pagesos no l'acaben d'entendre.

L'agricultura es du a terme en sòl rústic i vostè ens ha parlat de les energies renovables, com per exemple les plaques solars, i ja ens ha dit que prioritzaria les teulades de les naus als pobles, però és veritat que la foto que ens posava d'exemple era un sòl rústic normal. Quina opinió en té? Què fem...?, facilitam?... és contraoposat? M'agradaria que vostès s'explicàs una miqueta més sobre la implantació d'energies solars, l'aprofitament del sòl rústic, si és compatible també amb altres

com el pasturatge... Jo crec que ha dit vostè sembrar alguna tomàtiga ... Sí, ha posat un exemple.

I després també el juny de l'any passat vàrem veure com el vicepresident de Transició Energètica, el Sr. Yllanes, s'obria també a estudiar el tema de les plaques solars a la mar, una opinió...

(Se sent una veu de fons intel·ligible)

Perdoni, perdoni, èdliques -èdliques-, això va ser el juny d'enguany. Ens agradaria saber una opinió d'aquest comitè d'experts respecte d'això.

Ha parlat també..., jo entenc que a nivell mundial, l'exemple que posava, de l'augment de risc de les extincions de les espècies amb augment de temperatura. Hi ha espècies que corren risc aquí a les Illes Balears? Quina vegetació, quin tipus d'arbres?

I per acabar, des del convenciment que a vegades aquest tipus de normativa que es pren en nom de la lluita contra el canvi climàtic, si no s'explica bé o la gent no és capaç d'entendre-la bé, arriba a fer mal a aquesta... a aquesta lluita. Jo venc d'un municipi, de Campos, que vostè coneix perfectament, amb unes circumstàncies, amb unes platges i on la Llei de costes, la Llei de costes estatal, permet unes instal·lacions a les platges, unes instal·lacions desmuntables a final de temporada, amb unes mides molt concretes i amb unes altres circumstàncies. Idò bé, a Campos no es permet anar només a la Llei de costes, per exemple, en la implantació de terrasses desmuntables elevades per damunt el sòl i també desmuntables a finals de temporada turística, només de 50 metres i totalment integrades.

Nosaltres això no ho hem entès mai de cap manera, i també en el sentit que creim que s'ha de venir l'economia en defensa del medi ambient, però sobretot perquè tècnicament no ... no ho hem entès mai. Una opinió sobre això.

I, Sr. de Vilchez, li agraeisc, abans que em respongui..., la nostra intenció era aquesta, saber una opinió d'un expert, encara que vostè sap bé que no coincidirem en algunes coses.

Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. Sagreras. Per part del Grup Parlamentari Ciudadanos té la paraula el Sr. Jesús Méndez.

EL SR. MÉNDEZ I BAIGES:

Gracias, Sra. Presidenta. Sr. de Vilchez, nos parece que banalizamos llamando al tema tan transcendente que usted nos ha planteado en general, una mera cuestión climática. Lo que usted nos plantea son límites mucho más amplios y que necesitan de un consenso muy, muy difícil porque implica una cuestión espiritual y una cuestión filosófica de qué esperamos, qué queremos de la humanidad, cuál es su progreso, su motivación debe ser la conservación, su motivación debe ser trascender,... Entramos en terrenos muy amplios porque usted,

los juicios que hace son de un calado, el calado de sus observaciones, que me interesa muchísimo, ¡eh!, quiero decir, del que no le niego ninguna autoridad para proceder a ellas, es y el resultado de sus conclusiones es excesivo, es de un calado demasiado fuerte.

O sea, usted nos pide, ¿qué debe hacer la humanidad en su conjunto frente a este problema?, ¿cómo debe cada individuo adaptar su comportamiento privado y particular, es decir, sus intereses, sus actividades, sus pensamientos, sus necesidades, cómo debe adaptarlos para resolver este problema? E incluso nos plantea, cómo deben organizarse en su conjunto las sociedades, cuáles son los modelos de organización social, política y moral más adecuados para la resolución de este problema.

Es muy, muy grande ¡eh!, el planteamiento es de una enormidad que lamentablemente trasciende el propio problema. O sea, probablemente la humanidad dentro de sus funciones pues debería con..., y ya que lo refiere usted con mucha adecuación, a que el *pithecanthropus*, el *neandertal* o el *australopithecus* y el *afarensis* quedan fuera del problema, o sea, que es una cuestión del sapiens, pues, tendríamos que intentar explicarnos cuál es la causa de la existencia del sapiens, de sus diferencias, además, con las otras especies animales, de las razones de estas diferencias.

Es decir, está usted en una complicación que lo que tenemos..., hay que tener muchísimo cuidado en el tema de la ciencia, que es cuando la ciencia y lo espiritual pueden confundirse, cómo diferencian estrictamente sus límites. Porque si no, entraremos en la complicación del que el reino, el poder y la gloria no estarán separados, no serán tres funciones. No será la función del profeta avisar de lo que desea Jehová, no es función del rey hacer cumplir lo que el profeta ha avisado y no es función del sacerdote devolver en forma de sacrificio a la deidad las obligaciones, el agradecimiento y los sacrificios.

Es decir, nos mete usted en una reflexión tan global de por dónde debe ir la humanidad que empezamos a implicar otros temas demasiado importantes sobre las libertades individuales, sobre la organización de las sociedades, sobre cómo debe ser.

Éste es un problema, cuando el científico entra en lo trascendente porque la cuestión es si la ciencia lo que nos da, lo que nos aporta es el conocimiento, el conocimiento de los datos, el medio, pero no se dictaminan las soluciones o ¿sí que obliga a las soluciones? Si obliga a las soluciones está obligada a emitir dogmas porque entonces le pasa exactamente lo mismo que a la religión. Es decir, la religión en la seguridad de sus datos comporta unas normas morales de si queremos la salvación, que lamento, pero el ejemplo es relativamente adecuado porque aquí también estamos hablando de salvación; yo no le hablo desde un punto de vista religioso, intento hablar desde el punto de cómo logramos diferenciar y entender todos estos misterios, pero digo, si se mete la cuestión de la salvación le pasa lo mismo que las religiones dogmáticas, tienen una imposición de unas obligaciones morales que hay que cumplir para llegar a esa salvación y dejamos de diferenciar entonces -ya digo-, el reino, el poder y la gloria.

En esta exposición suya ya están muy determinados cuáles son los comportamientos adecuados y correctos que van a llevar y a conducir a la salvación. Está muy determinada en su primera parte en esta medida que tienen ustedes ya de como serán las playas el 2100, o sea, en este conocimiento del futuro que implica..., que hasta ahora parecían implicar más religiones. Las religiones tenían un conocimiento más claro como del..., eran quienes se encargaban como de prever del futuro y era por aquí si nos comportamos de esta manera o si nos comportamos de esta otra es muy difícil que este papel tenga que adaptarlo la ciencia.

Lo digo por ustedes mismos, por los científicos. Si van a tener, además, que adoptar el papel de profetas y sacerdotes(...) de la necesidad de formación y de... no sé, de capacidad filosófica, religiosa, moral ... Yo, personalmente, no querría esta responsabilidad. Ya le digo que no le estoy juzgando, sólo le estoy avisando, están ustedes entrando en unos terrenos que los obligan muchísimo más.

Entonces, nos plantea usted que hay un determinado modelo social, una determinada forma de actuar particular y privada y una organización social que nos resolverían estos problemas. Bien, es muy amplio lo que nos pide. Nos parece francamente difícil y creemos que tenemos que reflexionar en cada una de esas cosas muy por su cuenta, porque implican demasiado, implican cuál es el sentido real de la existencia de la humanidad, por qué apareció el sapiens y para qué. Que ya le digo, la pregunta tiene algo de religioso, ¿no?, el origen, el pasado, el de dónde venimos y el a dónde vamos.

¡Uf!, yo creo que aquí nosotros solo podemos hacer política, pero bien, ya le digo, me han resultado francamente interesante sus puntos de vista y me han clarificado muchísimo dónde estamos, por lo cual le agradezco enormemente su intervención.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. Méndez. Per part del Grup Parlamentari MÉS per Mallorca té la paraula el Sr. Joan Mas.

EL SR. MAS I TUGORES:

Gràcies. Gràcies, presidenta. Gràcies, Sr. de Vilchez, per ser avui aquí i a tot el seu equip, siguin benvinguts. Veurà al llarg de la sessió que avui en dia encara a aquesta casa comptam amb negacionistes que la mà de l'home tenguí a veure amb el canvi climàtic. El cosí de Rajoy ha canviat de partit i a aquesta comissió està entre Ciudadanos i VOX. Ho veuran al llarg de la comissió.

Vostè ens ha parlat de moltes coses, ens ha parlat de clima, efectivament, ens ha parlat de com afecta l'economia, ens ha parlat de com afecta la societat, de quines conseqüències socials té aquest clima, evidentment, ens ha parlat de quines conseqüències econòmiques pot tenir, de quin és el plantejament necessari per sobreviure a aquestes conseqüències econòmiques, que passa pel canvi de model, com tots sabem, i de la necessitat de fer via, per dir-ho de qualque manera, a l'hora de fer els plantejaments perquè el canvi climàtic no espera, el canvi climàtic el tenim a sobre, perquè és evident,

som el dia que som del mes d'octubre i podem anar a la platja encara. Estam a punt d'arribar a Tots Sants. Jo ara tenc 48 anys, quan jo era al·lot per Tots Sants estrenàvem l'abric. A dia d'avui estrenam els banyadors de la temporada següent perquè és..., no, no, no té cap ni peus, i torrar castanyes és molt mal de fer amb aqueixa calorada. Ho dic perquè el canvi climàtic el tenim i el tenim i aquí.

Ens ha parlat de coses que a vegades no ens plantejam la majoria de gent, com per exemple que hi ha espècies en perill d'extinció si segueix pujant la temperatura. Això és una qüestió que, és ver, la majoria de gent no ens plantejam. Ens ha parlat que plourà segurament igual, però diferent quant a la fórmula, no tendrem aquelles setmanes de quatre o cinc dies de pluja constant sinó que tendrem torrentades, ens dedicarem a tenir això, torrentades. Però després ens ha parlat d'una altra cosa que també moltes vegades no hi pensam que és que si fa més calor s'evapora més aigua. Per tant, de tota l'aigua que caurà en podem aprofitar molt manco, per una banda perquè la terra quan plou fort no l'absorbeix, se'n va, se'n va a xaragalls i tal, se'n va, i per l'altra tota l'aigua que s'evaporarà.

Crec que en el cas de Balears, sent illes on els recursos hídrics són limitats, com la resta de recursos naturals, aquesta és una qüestió molt important, la qüestió de l'aigua, perquè l'aigua és vida. Al cap i a la fi si volen produir aliments, necessitam aigua, si no, no es poden produir aliments, sense aigua no es poden produir aliments. I si volem sobreviure com a societat necessitam produir aliments perquè com menys en duquem millor per mor del transport.

Per tant, el tema de l'aigua crec que és fonamental a l'hora de fer plantejaments tan bàsics com l'urbanisme, com plantejam l'urbanisme. Aquesta és una qüestió que crec que hauriem de tenir clara i de plantejar-nos.

Després, clar, sectors emissors de gasos, el transport és el màxim..., o crec que és el que més emissions produeix. Clar, el Govern de les Illes Balears té competències per fer front a mesures en transport terrestre, que jo crec que ha pres per bon camí, tot i que necessita millorar quant a infraestructures. Com a usuari del transport públic, els puc dir que és fantàstic així com està plantejat a dia d'avui, quant a preus i quant a model, però sí que necessita millorar quant a infraestructures i que molta gent l'utilitza, vull dir, el transport públic necessita, si de cas, posar més vagons el tren o posar més autobusos a les línies de bus, perquè moltíssima gent l'utilitza, però funciona i funciona molt bé i també les coses s'han de dir.

Però, clar, no tenim competències en transport aeri i marítim, no en tenim. Per tant, quin plantejament hauriem de fer a l'hora de..., fins i tot com a Govern de les Illes Balears sense competències. Però què hauriem d'impulsar? I en cas que, per exemple, el Govern de l'Estat acceptàs la cogestió aeroportuària, per exemple, un plantejament podria ser restringir el transport aeri privat, per exemple, que els darrers dos anys s'ha multiplicat per molt, no tan sols el que es fa a l'engròs, sinó al privat, el de jets privats. Podria ser un plantejament, la restricció d'aquest de tipus de transport?

Després, a la pàgina 26, en el punt A.4 de l'informe, parlen de la Llei de canvi climàtic i les mesures de la Llei de canvi

climàtic, i una de les mesures és aquella de prohibició dels cotxes de gasoil, que està suspesa per part de l'Estat. Hauriem de recuperar aquesta mesura? Vostès troben important recuperar la mesura suspesa per part de l'Estat?, perquè vostè mateix ho ha dit, és una llei valenta, que va en línia amb el que diuen els científics a nivell global. Per tant, aquesta l'hauriem de recuperar? Hi ha un compromís de paraula del Govern de l'Estat, però encara no s'ha fet efectiu i això sí que seria interessant.

Clar, quant a la producció d'aliments, per exemple, parlen de pagesia, hi hauria d'haver canvis de cultius? És a dir, hi haurà menys aigua, farà més calor, hi haurà plantes que no s'adaptaran a la realitat climàtica que vivim. Hem de dur les vinyes a la Serra de Tramuntana? Hi hauria d'haver un replantejament almanco, un replantejament per part dels tècnics de recomanació cap al sector pagès; després, cadascú que faci el que pugui, però de recomanació cap al sector pagès, de canvis de cultius i de zones de Mallorca, allà on convé més sembrar una cosa o l'altra, perquè al final és important que hi hagi el sector pagès i que estigui en combinació amb el clima que tenim, amb les previsions que tenen vostès com a científics.

Han parlat de la convivència entre les plaques per produir energia i la pagesia. És cert, els darrers estudis parlen que en els camps on hi ha plaques, la majoria de cultius que s'hi poden cultivar, van millor perquè com que hi ha més estones d'ombra, és més fàcil per al cultiu tirar endavant. Els darrers estudis parlen d'això. I l'altre dia vaig veure una empresa que es dedica al garrovers, havia arribat a un acord amb empreses de plaques per posar vivers de garrovers en els camps de plaques. Ho vaig trobar interessant i crec que és un model a explotar, el model de la convivència entre un i l'altre no només per sembrar pastura per al ramat, sinó per alguna cosa més productiva.

I ja per acabar, m'ha preocupat molt, sincerament, el tema dels refugiats climàtics de què ha parlat vostè, per una qüestió social. És a dir, clar, que el 10% dels rics emetin el 40%, o provoquin el 40% de les emissions,... Clar és que és el de sempre, som allà on hem estat sempre d'ençà que el capitalisme és amo de l'economia, que és que una petita part de la població mundial s'aprofita de la resta de la població mundial. I en aquest cas som allà mateix. Clar, hi hauria d'haver una feina, perquè si hi hagués més repartiment de riquesa alhora que accions en contra... -i ja acab, presidenta-, alhora que accions en contra del canvi climàtic, per ventura la cosa estaria més repartida i no seria tan greu? Crec que és important i, sobretot, que a un parlament autonòmic hi hagi un plantejament global, com el que ha fet vostè avui quant a aquest tema, al canvi climàtic, ho trob extraordinari. I li don l'enhorabona a vostè i al seu equip, per fer aquest plantejament global des d'allò local, que és així com s'ha d'actuar en aquests aspectes.

Gràcies, presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. Mas. Per part del Grup Parlamentari VOX-Actua Balears té la paraula la Sra. Idoia Ribas.

LA SRA. RIBAS I MARINO:

Gracias, presidenta. Buenos días a todos los asistentes a esta comisión y bienvenidas las personas que se han explicado a su parecer sobre el cambio climático y sobre cómo debemos actuar per a ello.

Nosotros creemos que la energía es un elemento fundamental y estratégico para cualquier país que pretenda su desarrollo y evidentemente para España su industria, el empleo, el bienestar de su población y en definitiva para la prosperidad de toda la nación, incluyendo a Baleares, por supuesto. Se trata de un bien intermedio que se utiliza, no para la satisfacción directa de necesidades, sino como medio para la obtención de otros productos o servicios que puedan consumirse directamente, tales como la luz, el calor, el frío o el transporte.

Es más, el desarrollo económico y la prosperidad material están necesariamente basados en la existencia y puesta a disposición de fuentes de energía, cada vez más accesibles, más baratas, más fiables y más abundantes, que permitan incrementar tanto la capacidad humana de producir bienes y realizar actividades a un coste cada vez menor, como su más justa distribución. Así ha ocurrido de forma recurrente desde que en la prehistoria se descubriese el fuego, en la antigüedad se inventasen los molinos de agua, en los inicios de la edad contemporánea los avances de la termodinámica propiciasen la generación de las máquinas de vapor alimentadas por carbón, o se desarrollase la industria impulsada por los avances de la electricidad, dando lugar respectivamente a la primera y la segunda revolución industrial.

En las recientes décadas, los grandes adelantos de la electrónica y la informática han promovido una tercera revolución industrial, con el nacimiento de la llamada sociedad de la información, que también necesita imperativamente del suministro energético para su desarrollo. Y en los albores de una cuarta revolución industrial, debe afirmarse que a pesar de la destrucción provocada por las guerras, la humanidad ha vivido la época de mayor prosperidad material de su existencia. No obstante, es necesario reconocer asimismo, que los avances referidos, han causado enormes desigualdades que deben ser abordadas.

La energía, cada vez más accesible y barata, ha sido el pilar indiscutible de ese progreso. Tal evolución lógica e histórica, que ha permitido la mayor cota de progreso de la historia, se funda en el axioma indiscutible de que como teorizara Julián Simón, “la inteligencia humana permite hacer cada vez más con menos”. Sin embargo, esta voluntad de progreso material ha sido abrupta y artificialmente truncada.

En los últimos años los líderes políticos y empresariales de la sociedades occidentales, también los de la española, han alentado la puesta en marcha de políticas de deliberado decrecimiento y de reversión del progreso, esgrimiendo como pretexto, la lucha contra un cambio climático, supuestamente provocado por la acción humana. En esta línea, se han suscrito tratados internacionales y dictado leyes y reglamentos, en virtud de los cuales los estados, principalmente los europeos, se han obligado a reducir las emisiones de dióxido de carbono en plazos irrealizables; con este fin, se han implantado nuevos

impuestos y se han creado figuras como los derechos de emisiones o las tasas verdes, que junto con otras numerosas trabas burocráticas encarecen de forma ficticia el precio final de la energía.

Hoy es indudable que este sobreprecio lo terminan sufriendo empresas y especialmente consumidores, que soportan los costes de la transición sin recibir explicaciones ni sobre sus posibles beneficios, ni sobre sus seguros sacrificios.

Sin embargo, las emisiones generadas por España ni siquiera representan el 0,8% de las emisiones globales, mientras que la generación de electricidad es causa apenas del 12% de las emisiones totales de nuestro país.

Con la adopción de estas legislaciones, los países europeos abandonan las nociones de prosperidad, progreso, riqueza y desarrollo y, de manera simultánea, China, India y Estados Unidos, que son responsables de forma agregada de más de un 50% de la polución mundial, rechazan impulsar políticas de reducción de emisiones netas y proveen a Europa de los bienes y servicios que ésta, paradójicamente, rechaza producir.

La supuesta necesidad de les políticas referidas se basa en la existencia de numerosísimos estudios científicos dedicados, desde hace décadas, a analizar exclusivamente los aspectos negativos y futuros del cambio climático. Tales documentos impedían la posibilidad de realizar cualquier tipo de análisis coste/beneficio de las posibles alternativas de los plazos de adaptación, y de la posible mitigación de sus efectos, a pesar de que las previsiones de esos estudios, que en su mayoría tendían y tienden hoy también, como hemos podido comprobar aquí, al catastrofismo -fin del petróleo, completo deshielo ártico, incremento del nivel del mar, desaparición de islas y costas, millones de refugiados...-, lo cierto es que se han ido incumpliendo en gran medida desde que se vienen anunciando los plazos previstos. Los gobiernos mundiales siguen alimentándose de estos estudios para fomentar políticas en el sentido indicado.

Asimismo, tales programas, sus premisas y su aplicación vienen a destruir la confianza en que los avances de la técnica humana puedan subvertir las dificultades que plantean las emisiones netas generadas por combustibles fósiles, antes al contrario, los poderes públicos de todos los ámbitos territoriales se han asegurado de afirmar que el negocio de compañías y países productores de gas y petróleo será inexistente en 30 años, lo cual es de por sí un severo elemento desincentivador de inversiones que hagan más limpias y abundantes tales fuentes de energía.

Además, y como se anticipó, han impuesto barreras artificiales a la financiación de proyectos de exploración y (...) de tales combustibles, impidiendo que el sector fomente una mayor compatibilidad con los objetivos de reducción de emisiones.

Dentro de esta línea se enmarca la reciente negativa del Reino de España a aceptar la inclusión del gas natural y de la energía nuclear en la taxonomía europea; en este supuesto, las propias instituciones de la Unión Europea han desautorizado una posición que se ha demostrado contraria a la evidencia

científica, admitiendo, ante el impacto de la crisis energética mundial, la necesidad de reforzar tales fuentes en el mix energético; hasta la emblemática Greta Thunberg ha declarado recientemente que, entre carbón y nuclear, prefiere la nuclear, hubiera podido decir que no prefiere ninguna de las dos, pero no dijo eso.

En este marco conceptual se ubican las leyes de cambio climático, tanto la estatal como las autonómicas, que ponen en el centro de la acción política la lucha contra el cambio climático y la transición energética, como vector clave de la economía y la sociedad para construir el futuro y generar nuevas oportunidades socioeconómicas, y se declara como propósito asegurar la consecución de la neutralidad de las emisiones de gases de efecto invernadero en España antes del año 2050, en línea con el Plan Nacional Integrado de Energía y Clima, impuesto por la Comisión Europea a los estados miembros.

Los nefastos resultados de la aplicación de esta normativa son ya evidentes para la opinión pública y la filosofía errada que la inspira es reveladora de una total falta de confianza - como se ha expuesto- en los avances de la técnica para conseguir menos emisiones sin prescindir del progreso.

Las legislaciones obedecen a criterios netamente ideológicos, ajenos al bien común y al interés nacional, y deben ser derogadas. Los costes asociados a la descarbonización de la economía suponen un empobrecimiento de los españoles que menos tienen, por cuanto se traducen en restricciones a los desplazamientos, justamente, de quienes no tienen capacidad económica para adquirir un vehículo eléctrico o híbrido de última generación.

Las prohibiciones adoptadas por la legislación climática no han hecho sino profundizar en la severa situación de dependencia energética de España respecto a terceros países; los recursos energéticos que se adquieren del exterior, con relación al total consumido, me refiero. En 2019 ascendió al 74,1%; en 2021 España importó 56,88 millones de toneladas de petróleo de una lista de más de 28 países; de esta cantidad, el 73,9% del petróleo importado se destina al abastecimiento del transporte -gasóleo, gasolina y queroseno-, lo que incide notablemente en los precios de todos los bienes de consumo y productos de primera necesidad.

Asimismo, nuestro país importa la totalidad del carbón necesario, cantidad superior a los 3,97 millones de toneladas - eso en 2020- y también el total del gas natural objeto de consumo anual, equivalente a 36.000 millones de m³; de este consumo, el 76% corresponde al consumo de hogares, comercios e industrias, y el 24% a las centrales de generación de energía eléctrica.

La importación de combustibles fósiles representa el 96,9% del total de la dependencia energética, correspondiendo el resto a las importaciones de uranio y a los intercambios de electricidad con Francia, Marruecos y Portugal. En este sentido, es paradójico que en un momento de crisis y de pobreza energética para nuestro país como el actual, la puesta en marcha de la llamada "excepción ibérica", ha supuesto que España se convierta en exportador neto de electricidad barata

a Francia, así el coste de producción de la energía por nuestro país es menor que las retribuciones que genera la propia demanda francesa, siendo esta diferencia financiada por los españoles.

En definitiva, España tiene la posibilidad de producir gran parte de la energía necesaria para sus necesidades y cubrir una parte sustancial de la demanda nacional, reduciéndose con ello drásticamente la dependencia energética y los efectos negativos que produce en todos los españoles; el ordenamiento jurídico...

LA SRA. PRESIDENTA:

Sra. Ribas, ha d'acabar...

LA SRA. RIBAS I MARINO:

... -termino- corresponderá a estas capacidades con una legislación favorable a la investigación de nuevos yacimientos energéticos, así como su exploración y explotación. Por ello, debemos avanzar hacia la soberanía energética.

Gracias, presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Ribas. Per part del Grup Parlamentari El Pi Proposta per les Illes Balears té la paraula el Sr. Josep Melià.

Sr. Melià, té la paraula..., disculpi.

EL SR. MELIÀ I QUES:

Sí, sí, presidenta, l'he sentida. Estic deixant passar un poc el temps per desconnectar d'aquest sermó. Després d'escoltar... Perquè, clar, el Grup Parlamentari El Pi, primer li donam la benvinguda al compareixent i a les persones que l'acompanyen, i el nostre grup parlamentari no ve a fer cap sermó, ni a fer cap míting, ni a abocar els nostres prejudicis. Simplement, entenem que aquest mecanisme parlamentari consisteix que, si tenim alguna pregunta a fer-li al compareixent, li formulam, i si no tenim cap pregunta, simplement, no intervenim i punt.

Nosaltres li volem fer tres preguntes perquè, clar, també aquesta compareixença està feta per parlar del que es pot fer a les Illes Balears en relació amb el canvi climàtic que, evidentment, no ho podem fer tot, no poden canviar la política d'Estats Units, ni podem canviar la política de Xina, no podem, però això ens duria a un altre debat que, evidentment, no és el que ens pertoca avui.

Nosaltres tenim tres preguntes, perquè tampoc no volem ser reiteratius amb el que han dit altres portaveus. Evidentment, alguns portaveus li han fet algunes preguntes interessants i nosaltres no les reiterarem, tot i que m'ha semblat que una -però simplement és perquè no l'he entesa...- una pregunta que ha fet el Sr. Sagreras, no sé si és la mateixa que nosaltres li volíem formular sobre els parcs eòlics marins. No sé si li han fet aquesta pregunta. Bé, si li ha fet ... és que no he entès gaire bé la pregunta que li ha fet el Sr. Sagreras.

Nosaltres sí que li volem formular què n'opina de desenvolupar i posar en marxa, a les Illes Balears, parcs eòlics marins, en la línia que vostè ha plantejat de potenciar molt més les energies renovables. Aquesta és la primera pregunta que li volíem formular.

La segona pregunta és en relació amb les emissions del transport. Vostè diu en el seu informe, i ho ha dit a la seva exposició, que la font principal d'emissió de gasos d'efecte hivernacle, que és un 42%, jo li volia demanar si tenen disgregada la dada en el transport terrestre, en el transport marítim i en el transport aeri, perquè vostè ha parlat dels tres transports però no ha donat un percentatge sobre el que suposa cada un d'aquests transports. Crec que és una dada, bé, que, com a mínim al nostre grup parlamentari li interessa.

I una tercera pregunta que volíem formular és en relació amb els vehicles. Clar, el vehicle privat és un dels grans elements d'emissions d'aquests casos, però és evident, però no sé si vostès tenen dades i quina opinió..., si tenen una diagnosi feta sobre aquesta qüestió, és que els vehicles vells contaminen molt més que els vehicles nous. És a dir, la tecnologia ha avançat de tal manera que no és el mateix un vehicle diesel de 2022 que un vehicle diesel de fa vint anys.

Per tant, aquí hi ha un element que és l'antiguitat de la flota de vehicles a les Illes Balears i l'efecte que això té sobre les emissions que produeixen, perquè és evident que una flota de vehicles molt més nova probablement tendria un impacte d'emissions de gasos molt menor. No sé si vostès tenen dades sobre aquesta qüestió, que per a nosaltres és interessant perquè som un partit que hem defensat també una política de renovació de flota, també lligada al tema del canvi climàtic.

I, finalment, vull fer dues consideracions, curiositats. La primera és que no sé, però m'agradaria que m'ho digués si pot ser d'una manera molt breu, com poden tenir dades de fa 2.000 anys. És a dir, com vostès, no dic vostè, dic en general la comunitat científica, pot tenir dades de fa dos mil anys quins eren els gasos que hi havia a l'atmosfera. No ho sé, jo em perd, supòs que és perquè som de lletres i som un poc ignorant en aquestes qüestions, però em resulta xocant de com vostès poden tenir dades de fa tants, tants, tants d'anys quan no hi havia la tecnologia per fer els mesuraments adequats. Aquesta és la primera curiositat que tenc.

Un segon comentari que volia formular en relació amb el turisme, es produeix un fet que és social i que provoca molt més moviments d'avions. Com vostès sap, el nombre de turistes s'incrementa, el nombre de turistes s'incrementa en el sentit que hi ha molt més moviment, perquè les estades dels turistes són molt més curtes, perquè fa 25 anys, 30 anys els turistes venien deu dies, però tots, tots, i nosaltres mateixos quan fem turisme fora de les Illes Balears, cada vegada s'imposa un turisme de més curta durada, ens anam dos dies a París, tres dies a Edimburg i també vénen a Palma, a Mallorca o a Balears dos dies, tres dies, quatre, ... clar, les estades s'escurcen i això provoca molta més utilització de l'avió pels mateixos turistes. És a dir, pel mateix nombre total de turistes o d'estades turístiques necessitam molt més moviment d'avions. I aquest és un fet que crec que evidentment impacta en el tema de les

emissions i del canvi climàtic. Per tant, crec que també és un element a tenir en compte.

Moltíssimes gràcies per la seva assistència.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. Melià. Per part del Grup Parlamentari Mixt té la paraula el Sr. Antonio Sanz.

EL SR. SANZ I IGUAL:

Gràcies, Sra. Presidenta. Bé, Sr. de Vilchez, ja ens coneixíem de quan va venir a Formentera per parlar de l'assemblea del clima, i avui ha fet..., començaré per la part amb la qual no estic totalment d'acord amb vostè, per la part de Formentera, de la reticència, perquè sí que és cert que hi ha problemes per qüestió, però s'han d'explicar també per què.

A l'informe que ens han presentat avui, aquest informe és molt extens, havia tengut ja l'oportunitat llegir-lo, i, a més, parla de totes les parts que hi ha d'haver. A la part reguladora i transició, que és la que feia referent a Formentera, hi ha un pla de transició energètica del Govern; un pla director sectorial energètic balear que s'estava modificant fa gairebé poc temps i al final no va tirar endarrere aquesta modificació; plans d'acció municipals, els PACE; el decret de petjada de carboni que també hi ha el Govern; i els PTI, els plans territorials insulars.

Per què li dic aquesta qüestió? Perquè, com bé ha dit, a Formentera hi ha problemes. Jo estic d'acord amb vostè que a Formentera, que tenim un pic de consum de 20 megavats hora el mes d'agost, necessitam almenys una producció de renovables de entre 30 i 40 per poder arribar als objectius que estan marcats. El que passa és que considerar a tothom moltes vegades en parla ... que renovables són solars, és fotovoltaica, per molts de motius, perquè eòlica no es pot instal·lar perquè és una zona de pas d'aus en trànsit cap a Àfrica o cap al nord d'Europa quan estan en la migració, perquè està molt afectat perquè és una zona altament protegida, ... A Formentera el seu PT va ser un èxit, té un grau de protecció de prop del 80% del territori. Llavors, aquesta protecció del territori impedeix moltes qüestions industrials, i, per sort o desgràcia -no la valoraré- sí que és cert que aquesta..., l'activitat de producció energètica és una activitat industrial per la qual cosa no es podria fer. I aquest és el motiu.

Sí que és cert que s'ha de desenvolupar mitjançant un pla especial i (...) energètiques que estava en tramitació -es va impulsar en la meua etapa com a conseller de Medi Ambient- i que va haver d'aturar-se perquè hi havia una modificació del Pla director sectorial. Es varen fer unes al·legacions per part del Consell de Formentera. Era explicar aquest motiu que les reticències vénen per aquí, però també és cert que sí que li diré la meua primera pregunta perquè, jo estic d'acord que fa falta més energies, ja li ho he dit. Jo vaig fer un estudi, i ho dic personalment, ja no parlaré de la meua etapa política sinó estudiant i enginyer, som enginyer en electrònica i el meu projecte final de carrera va ser l'estudi de la viabilitat de l'autoabastiment de Formentera mitjançant renovables. Llavors, del que estam parlant podríem fer una xerrada ben llarga, però

sí que és cert que les energies renovables, li ho ha dit el Sr. Sageras avui, -que per cert, benvingut el PP al consum energètic renovable, sí que és cert que estam contents de veure com estam d'acord en aquesta qüestió-, ha parlat de l'èolica marina, perquè a Formentera -com li dic- si està el territori protegit i hem de cercar altres opcions, fotovoltaica flotant, s'està parlant de fer-ho dins les basses de reg, és una solució. La qüestió de territoris que estiguin antropitzats ja, que l'ésser humà ja l'hagi modificat, perquè sí que ha parlat vostè del camp, però no tots els cultius, com bé ha dit, poden ser-ho. Li puc dir que a Formentera justament els cultius, que n'hi ha, no permetrien aquesta instal·lació. És per açò que no és compatible amb aquesta qüestió. Aquesta és la cosa amb la qual podem divergir i per això la volia explicar.

Ara podem anar que avui s'ha fet una comparació, que consider que és aberrant, comparar branques del pensament humà, com és la ciència i la religió, quan cadascuna fa la seva tasca. Jo no qüestionaré, però comparar les creences amb fets i amb dades, crec que és poc rigorós almenys, és poc rigorós. Per què? Perquè hi ha dades. Vostè ha parlat del comitè d'experts, li han arribat a dir que li manca formació, ostres!, que li manca formació! Jo..., jo no sé, no diré si li manca o no li manca, consider que si forma part del Comitè d'Experts per a la Transició Energètica i el Canvi Climàtic alguna persona haurà decidit que té la formació suficient per poder fer-lo, tant vostè com tota la resta de membres del comitè, crec. És més, el Panell Internacional d'Experts en Canvi Climàtic també diuen experts, la paraula "expert" -podríem mirar el diccionari de la Reial Acadèmia per veure què significa-, perquè vostè ha vist com -li ho han dit ja portaveus que m'han precedit- el negacionisme és una realitat, i crec que l'informe, que ho diu també, fa falta pedagogia, però no només a la ciutadania, fa falta pedagogia crec que a altres bandes també, perquè ser capaços de negar amb dades fefaents que el canvi climàtic és antròpic, que les causes del canvi climàtic són antròpiques, vénen de l'acció de l'ésser humà, i més encara en els darrers cent anys, dos-cents anys, crec que és una realitat; i negar-ho, és quan menys curiós.

Respecte d'aquestes qüestions, quines solucions podríem plantejar per a les Illes Balears?, quines se li podrien ocórrer a vostè com a expert, que consider que és, per a la formació a tots els àmbits, com podríem fer-lo? Perquè, sincerament, per molt que ho deïm a les cambres parlamentàries, per molt que ho deïm a les comissions, per molt que fem PNL, el negacionisme és important. Com podríem fer-ho?

També, què podríem fer -és la tercera pregunta que li faria-, què podríem fer respecte d'aquestes altres opcions de renovables? Perquè ha parlat del tema de finançament, que els manca finançament, manca suport per part de les administracions, és cert, però ara mateix tenim una quantitat ingent de fons. Com podem fer que aquests fons arribin realment a totes les bandes?

També s'ha parlat..., bé, hi ha hagut exposicions d'altres grups que han parlat que podria..., ara no hi és el diputat del Grup Parlamentari MÉS, però hi ha altres grups que podrien ser també més, són més contaminants, més negacionistes i més altres qüestions, perquè han dit que fa falta temes més barats, que fa falta produir més béns, que fan falta més qüestions; quan

avui en dia es veu que tenim massa, que tirem, per exemple, en producció de menjar, hem de tirar menjar al fons, hem hagut de pensar què feim amb el que sobra, llavors, produïm de més. Justament de més.

(Algunes rialles)

No, hauríem de fer menys.

Ha parlat també de Greta Thunberg, m'ha vingut a la ment una frase, que si no m'equivoc és de Quevedo, *Entre un clavel y una rosa, su majestad escoja*, que li van dir a la reina, quan han dit entre nuclear i el carbó, va triar la nuclear i no va dir res. Clar, és que com queda clar, de fet avui en dia ens fa falta energia. I per tancar-ho un poc, quan es parla que es desconfia dels experts en canvi climàtic, en les previsions, en com miren a futur, algú desconfia quan un metge fa una previsió d'un diagnòstic? És ciència també, i ningú no desconfia que un metge pugui tenir una previsió de com va una malaltia, no desconfiem perquè és un expert. O resulta que hi ha camps que no posem en dubte, perquè em puc morir a curt termini, però hi ha camps em què, com que l'economia es pot veure malbaratada, puc desconfiar, tot i que pugui morir també a llarg termini? És una qüestió que ens haurem de plantejar quan no creiem en la ciència.

Quines solucions planteja per als territoris, perquè en aquesta qüestió s'ha parlat de solidaritat, jo crec i li plantege que l'opinió que jo tinc és que s'ha de fer solidària l'energia, no tots els territoris poden produir les mateixes tipologies d'energia renovable, per qüestió de protecció, per qüestió... Com creu que es pot solucionar a les Illes Balears, ja no aniré més enllà, perquè tenim Formentera, tenim Eivissa, Mallorca, Menorca amb PTI diferents, amb poblacions diferents, com creu que es podria solucionar i quines creu que serien les futures renovables que s'haurien de potenciar a les Balears, perquè des d'aquesta cambra les puguem també demanar al Govern?

I res més, les qüestions que em queden, ja després les podria deixar per a la rèplica. Finalment agrair-li l'exposició tan, tan, tan bona que ha fet, explicant d'una manera clara, que ja no és una qüestió de creença, de religió o d'ideologia política, és un fet que si no l'aturem, els problemes seran molt greus d'aquí cinquanta anys.

Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. Sanz. Per part del Grup Parlamentari Socialista té la paraula la Sra. Pilar Carbonero.

LA SRA. CARBONERO I SÁNCHEZ:

Moltes gràcies, presidenta. Primer de tot, donar la benvinguda al Sr. de Vilchez i als companys. Moltes gràcies per aquesta compareixença, ha estat molt didàctica. I bé, com veuen aquí, vostè ha dit... s'ha referit aquí al Parlament com a la representació ciutadana, i ja ho veu, la representació ciutadana és aquesta, hi ha un poc de tot, com diuen.

La primera pregunta que li faria és com troben que poden lluitar contra el negacionisme, perquè el que és un consens científic, que no hi havia hagut mai en res, com és el canvi climàtic, que és un consens científic a nivell global, amb dades que ho avalen i que si anam a l'origen, vas al 72 amb l'Informe Meadows, que veus que s'estan complint totes les previsions que ens deien, crec que el negacionisme és d'aquelles coses contra les que s'ha de lluitar amb força i més quan veim perfectament que hi ha grups polítics que empren el negacionisme com una opció política, com una opció de discurs. Açò és realment preocupant, perquè davant un consens científic, clar, ens demanam què està fallant, si no acaba d'arribar a tota la població el discurs del que és el canvi climàtic. Em fa la sensació a vegades que sempre som els mateixos, ... -no sé com ho he d'explicar-, que a vegades hi ha sectors de la població on no acaba d'arribar el missatge des de la urgència de fer canvis importants, per deixar d'emetre gasos d'efecte hivernacle. Per aquí la primera pregunta.

I enllaçaré un poc també amb el tema de la mitigació i l'adaptació, el tema de costos. Ha dit clarament la xifra, estan calculat el que són els costos de la mitigació i més el que serà el tema de l'adaptació també, perquè ara ja estam en una fase d'adaptació que també tindrà els seus costos. Però és clar que serà molt més car si realment no fem canvis, perquè els canvis que estarem obligats a fer tenen costos econòmics que tal vegada tampoc no es podran assumir.

Un poc de resum del que és l'informe i de l'explicació, gosaré un poc, diria bé, diria que a Balears anam per bon camí, anam lents, però anam per bon camí. Açò és un poc el resum del que es pot extreure. És a dir, hem estat pioners amb una llei a nivell estatal. Hem estat pioners amb una Llei de canvi climàtic, que té unes fites molt clares, és el que recomanen els experts. És a dir, que en alguns casos anam lents, és cert, s'ha de posar més impuls. També és cert que venim d'on venim. Jo ara repassava un poc les notícies de quan el Govern Rajoy. Vull dir que van fer passes enrere molt importants, benvingut el Partit Popular avui a tot el tema climàtic, però bé, quan governen després agafen la destrala i pim pam, pim pam i van retallant. Tal vegada aquesta dada que ens ha donat vostè, que diu que si haguéssim començat l'any 2000, jo he mirat on arribava la gràfica, que estàvem a 12 giga tones de CO² d'emissions menys. Vull dir que realment, si haguéssim començat a implementar les solars en aquell moment, *otro gallo cantaría*, que diuen; aquesta (...) De dir ara fem una línia cap avall, com que començaríem de molt més avall, ho tendríem molt més senzill. Ara, certament, és més complicat.

Però bé, la llei marca aquests objectius, també tenim lleis pioneres com la Llei de residus, i jo vull posar aquí, enllaçant amb el que és el model, vull posar damunt la taula la Llei turística, la diré pel seu nom, la Llei de sostenibilitat i circularitat en el turisme. També per primera vegada, tenint en compte que Balears viu del turisme, la base econòmica -és així i ho hem de reconèixer- dels ingressos és una gran part, un elevat percentatge del turisme, és la primera vegada que dins una llei s'incorpora aquesta visió més social, s'incorpora el que és el treballador, s'incorpora tot el tema de l'impacte que pot tenir la circularitat, com a model alternatiu i també s'incorpora tot el tema de l'impacte positiu que es pot incorporar dins el turisme, sempre i quan, dins uns marges coherents, però que

pot tenir un impacte positiu damunt l'economia local, el quilòmetre zero, compra de producte local, ... Açò és un canvi de visió en la legislació i jo vull posar aquí damunt, que és la base de la transformació. La legislació sempre et dona un poc aquests objectius, a mig i a llarg termini, que a vegades són difícils, però els has posat i has de caminar cap allà.

Bé, en aquest sentit, com que és de les primeres lleis que incorporen el fet del treballador, vull demanar sobre el tema de la justícia, és a dir, la transició justa. És a dir, hem de transitar cap un model sostenible, hem de transitar..., parlo d'una transició energètica, però jo també li demanaria, realment no és una transició social que hem de fer? Perquè a vegades és molt bo de dir, transició ecològica, transició energètica, transició... Som nosaltres com a societat que hem de fer aquesta transició. Clar, hi ha aquesta part social, que hem d'intentar que no hi hagi ningú que quedi molt perjudicat d'aquesta transició que hem de fer sí o sí. I clar, quan l'economia depèn d'un sistema concret, has d'anar molt amb peus de plom, perquè podries deixar gent enrere. Vull dir, que la combinació del trencaclosques és difícil, és difícil. I bé, a veure com es podria..., una de les preguntes és, aquesta transició justa que a l'informe en parlo, a veure com es pot garantir realment, perquè tenim pressa, però a la vegada tenim tot el tema social que també hem de tenir en compte.

I ja passant a un altre tema, de preguntes, la protecció, jo crec que la protecció en reserves marines i en reserves territorials, és molt important. Crec que voldríem tenir la seva opinió. La posidònia per exemple, és dels *sumideros* -com es diu en català?, embornals-, és dels embornals més importants que tenim a la Mediterrània, per tant, tot el que sigui protecció en territori per a biodiversitat i també en marines ens garanteix que tinguem aquests embornals, a veure fins a quin punt també hauríem d'anar accelerant aquests temes.

I després, ja per acabar, que trobo que em deu quedar poc temps, Sra. Presidenta...

LA SRA. PRESIDENTA:

Li queden dos minuts, Sra. Carbonero.

LA SRA. CARBONERO I SÁNCHEZ:

Sí. En els temes dels vectors jo no incidiré en els dos vectors de transport i de generació d'energia, perquè ja han fet prou preguntes, però crec que una de les preguntes que li faig que el canvi social incideix dins aquests vectors, perquè a mi m'estranya molt quan fas un carrer per a vianants o impulsos un carril bici, veus com encara hi ha una gran mobilització social en contra..., vull dir, aquí també és un poc per reflexionar, no? Vull dir que jo em demano, si per fer dins la zona urbana, tres, quatre quilòmetres es pot anar a peu, hem de potenciar, i crec que hauria de ser ja un consens social, però encara veus que hi ha alguns sectors que no hi acaben d'estar d'acord.

I ja per acabar, la darrera pregunta, el tema de governança, la pregunta és molt concreta. Crec que com més horitzontal sigui el tema de la governança i més participació hi hagi, el tema de les assemblees crec que és molt important, però per difondre el missatge i fer còmplice tota la societat, crec que la

governança ha de ser el més horitzontal possible. Aquí li faig la pregunta aquesta concreta, a veure com es podria fer per implicar la societat en general i que la governança sigui el més horitzontal possible.

I, per la nostra banda, açò és tot i agrair una altra vegada la vostra presència. Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Carbonero. Ara té la paraula el Sr. de Vilchez, que si considera que alguns dels seus acompanyants, també experts en la matèria, que han format part de l'equip redactor d'aquest informe, si considera que en qualche punt o en qualche qüestió puntual han de contestar ells, també els pot cedir la paraula; respostes breus, els agrairia, però els pot passar la paraula si ho considera oportú. Per tant, Sr. de Vilchez, té la paraula.

EL SR. PRESIDENT DEL COMITÈ D'EXPERTS PER A LA TRANSICIÓ ENERGÈTICA I EL CANVI CLIMÀTIC DE LES ILLES BALEARS (Pau de Vilchez i Moragues):

Moltes gràcies. Moltes gràcies, per les intervencions i les preguntes. Reiter que per a nosaltres és molt important poder ser aquí i poder parlar d'aquestes coses.

Aniré més o menys per ordre d'intervencions, però tots els meus companys i companyes a cada pregunta o a cada intervenció entrau, també, per favor, perquè segur que hi ha molt a dir. A veure..., hi ha hagut moltes reflexions que no eren realment preguntes, o sigui que intentaré centrar-me en les preguntes.

La primera intervenció pel grup de Podem, si no vaig errat, era sobre si s'havien de fer modificacions a la Llei de 2019, la Llei de canvi climàtic, i quines serien. Bé, ja ho hem anunciat una miqueta; els objectius, tant de penetració de renovables, com d'estalvi, com de reducció d'emissions podrien ser majors, però per a nosaltres més important encara que aquest augment és que s'adoptin les polítiques necessàries per aconseguir-ho.

Per exemple, aquest any s'ha batut el rècord d'instal·lació d'autoconsum, hi ha un 40% més que l'any passat, s'ha batut el rècord d'instal·lació de generacions en renovables, en fotovoltaica, i es preveu que el 2023 es puguin instal·lar 200 megawatts. Si ho recordau, quan hem fet la nostra intervenció, per assolir l'objectiu del 35% de renovables de l'any 2030, cada any s'haurien d'instal·lar 600 megawatts. Vull dir, lligant amb el que deia la representant del Grup Socialista, es prenen mesures que són importants, però la necessitat d'accelerar aquestes mesures i d'aprofundir-les, és evident.

És a dir: 200 megawatts de renovables l'any 2023 no són suficients, és una millora substancial però no són suficients, i per això a la llei és important que hi hagi aquests objectius, podria ser aconsellable que es revisessin alguns d'aquests objectius, hi ha altres coses de la llei que es podrien modificar, per exemple, i parlant només del Comitè, el Comitè només està integrat de set persones més el president o presidenta, trobam que hi podria haver deu, onze persones per ampliar els marcs de coneixement, perquè hi ha geògrafs, hi ha oceanògrafs, hi ha

químics..., però poder tenir més branques de coneixement que puguin aportar a l'anàlisi d'aquesta situació i a l'anàlisi de les possibles solucions, seria important.

Com podria ser important que a la llei es reconegués que el Comitè ha de tenir un pressupost per poder funcionar perquè és que si no tenim pressupost, depèn del temps lliure que tenim. Només per posar-los un exemple: el Comitè de canvi climàtic del Regne Unit -evidentment, no som el Regne Unit- disposa anualment de 5 milions de lliures, i té 30 persones fent feina. Nosaltres no aspiram a això, però un petit pressupost per poder fer recerca i tenir dues persones que ens puguin ajudar a fer les coses..., crec que és el mínim.

Si us interessa realment que fem una anàlisi de què es podria modificar de la Llei de canvi climàtic, podem mirar de fer aquesta anàlisi; no l'hem feta, més enllà dels objectius.

El ritme per assolir els objectius de la llei?, bé, és el que deia abans, es prenen mesures interessants, que no són suficients, i el problema és que es prenen altres mesures que són contradictòries, idò necessitat d'homogeneïtzar i donar coherència.

El Pla de ports. Com a Comitè no hem analitzat el Pla de ports, sí que com a LINCC -com a Laboratori Interdisciplinari sobre Canvi Climàtic de la Universitat-, i justament els que avui som presents aquí, tots en formam part, no tothom del Comitè en forma part, però és que les companyes i els companys que avui som aquí sí que en formam part, varem fer una anàlisi i varem proposar algunes modificacions, principalment electrificació, reducció del nombre d'embarcaments i d'embarcadors..., totes aquestes qüestions, no? Si us interessa, us podem passar també les propostes que vam fer, que ara mateix, evidentment, no les tenc aquí, però bé, us les podem enviar.

Evidentment, tot el que és transport marítim és fonamental. Crec que he respost a totes les preguntes de Podem, plantejades com a preguntes.

En relació amb el representant del Partit Popular, a veure, qüestions molt concretes. Sobre la crema de podes agrícoles, és quelcom que, com a Comitè -tenim només un any- no hem pogut analitzar o sigui que la meua resposta serà des del punt de vista purament personal, i, evidentment... Bé, abans d'això: sobre la intervenció de Podem, teniu alguna...

(Remor de veus)

D'acord, d'acord.

Sobre la crema de podes. Hi ha una iniciativa molt interessant, a Mallorca, de generació de BIOCHAR, és un sistema de combustió de restes de podes feta a una determinada temperatura i en unes determinades condicions, que permet crear un carbó que té moltíssima capacitat d'absorció d'emissions de gasos d'efecte hivernacle i que, a més, potencia molt el que és la vida als sòls, ajuda a regenerar els sòls.

Això és una iniciativa que es fa per devora Bunyola, que és interessant que, per ventura, seria interessant fer més estudis

per veure encara un poc més l'impacte, però jo, des que la conec, pens que una mesura molt interessant podria ser que cada ajuntament es posés d'acord per a un sistema integrat de gestió de podes que alimentassin una petita..., perquè no es necessita una gran instal·lació, que permetés fer aquest BIOCHAR, que després fos distribuït a tots els agricultors i servís per nodrir els seus sòls, augmentar la productivitat, i emmagatzemar més, i acabar amb aquest problema de crema. Evidentment, això acord, necessita recursos, perquè hi ha d'haver un camió que vagi a cercar, etc., però trob que podria ser interessant.

Habitatge. D'acord, fan falta més habitatges, augment poblacional, hem de créixer en població?, cal reduir el tamany de les cases?... Això toca amb el missatge bàsic de l'informe, que és "serem el que vulguem ser", és a dir, depèn de les decisions que prenguem, que n'hi ha moltes que evidentment no depenen de les competències que té la comunitat autònoma, dels consells insulars o dels municipis, però d'altres sí, hi haurà o no aquesta augment poblacional, hi haurà o no aquest augment de demanda d'habitatge; tenint en compte que hi ha un parc d'habitatge que no està utilitzat o que està utilitzat per a altres usos, que generen molts de gasos d'efecte hivernacle, perquè estan associats a una activitat turística intensiva i que, per ventura, podrien ser utilitzats per a altres coses.

Clar, l'habitatge és una qüestió molt complexa, jo, personalment, perquè també és una cosa que no hem pogut examinar com a comitè, el que proposaria és una anàlisi realista dels habitatges, dels usos dels habitatges, d'habitatges disponibles, desincentivar el més possible els habitatges buits, això és evident.

No em pronunciaré, hi ha hagut una mesura que es presenta a nivell d'ajuntament, etc., bé, pot ser interessant, però, sobretot, i això lliga amb moltes de les preguntes que s'han fet, el que hem de pensar és quines necessitats energètiques volem cobrir? És a dir, com més energia necessitem cobrir, per exemple, més necessitats de plaques o de molins o del que sigui hi haurà. Si volem generar energia suficient per a 40 milions de visitants o per a 50 o per a 60, més l'augment poblacional necessari per donar serveis a això, idò, evidentment, el debat sobre on es col·loquen aquestes plaques o si es posen molins no és el mateix que si tenim la meitat de visitants i reduïm la necessitat de generació i de consum energètic. I això s'aplica a tot, s'aplica a l'habitatge, aplica al consum d'aigua, s'aplica als residus i s'aplica evidentment a l'energia.

I és la pregunta bàsica, per això ho llig amb la nostra exposició, que és: què volem fer?

Canvi de model, agricultura, sòl rústic i renovables. Jo crec que s'ha d'explorar i, evidentment, s'han de fer estudis, però cada vegada n'hi ha més que exploren justament fins a quin punt són compatibles la generació d'energia en rústic amb producció agrícola, o amb activitat ramadera. I hi ha experiències que funcionen, i que crec que seria interessant explorar aquí perquè -com dèiem- l'activitat agrícola és fonamental. A més permet una cosa que no és anodina, que ens permet generar uns ingressos suplementaris per a la gent que treballa al camp i per ventura desincentiva que aquesta gent es vegi obligada o que pensi que li sortiria més a compte vendre

les cases o fer lloguer turístic o fer alguna cosa així, i revalorar la terra com a font d'aliment.

Eòlica marina. Torn al que deia abans, depèn de les necessitats energètiques que tinguem. Com més energia necessitem, més n'haurem de posar. Això és igual aquí i a qualsevol banda del món. És que no en queda d'altra. Jo, personalment, i és donar una opinió personal perquè no ho hem tractat dins el comitè com a tal, perquè no hem tengut un projecte d'implantació d'eòlica marina o terrestre, a mi personalment em semblaria bé, en la mesura que no reproduceixi sistemes intensius que beneficien un sol productor.

És a dir, jo crec que la transició energètica el que permet és un canvi de model de generació energètica que permet no dependre de productors immensos que condicionen també el mateix debat polític. Aquí a Espanya, malauradament, les energètiques tenen un gran poder i una capacitat d'influència en la presa de decisions polítiques, crec que la transició energètica permet donar a la gent tenir més capacitat per a la generació d'energia, reduir la seva factura i que no hi hagi aquestes interferències en el debat polític, que trob que no són positives. Idò, eòlica, per ventura, petites instal·lacions d'eòlica sí que tendrien sentit.

Espècies en risc d'extinció a Balears. Això li don la paraula als meus companys o companyes per si poden aportar alguna cosa. Bé, una important és la posidònia oceànica -com he dit- que ens protegeix dels temporals, regenera les platges, afavoreix la biodiversitat i és el principal embornal de carboni de les Illes Balears. Vol dir que si desapareix, desapareix el nostre principal emmagatzematge de carboni, d'acord? Però no sé si... Crec que has de donar (...).

LA SRA. MEMBRE DEL COMITÈ D'EXPERTS PER A LA TRANSICIÓ ENERGÈTICA I EL CANVI CLIMÀTIC DE LES ILLES BALEARS (Núria Marbà Bordalba):

Sí, un apunt, respecte de la posidònia, a més a més de perdre aquest embornal, també posam en risc tot el gran estoc de carboni que està emmagatzemat a las praderies, en el sòl de pedreries que poden ser 3, 4 metres de potència de sediment en tota l'extensió, que una part d'aquesta poden convertir-se en emissions amb les quals no comptem. I bé, la posidònia és una de les espècies que podem perdre, no extingida, que desapareixi l'espècie, però sí totes les seves funcions les podem deixar de tenir.

I després a terra hi ha, per exemple, els pol·linitzadors que també... bé, hi ha problemes, en fi, que són moltes espècies que és perdre espècies, però és... totes les funcions que tenen lligades a aquestes espècies, que no som conscients que ho fan i si no ho tenim, les haurem de fer nosaltres o tindrem problemes.

EL SR. PRESIDENT DEL COMITÈ D'EXPERTS PER A LA TRANSICIÓ ENERGÈTICA I EL CANVI CLIMÀTIC DE LES ILLES BALEARS (Pau de Vilchez i Moragues):

A banda que tot està lligat a la natura, és a dir, el fet que desapareguin espècies té conseqüències també per a les altres espècies i pot provocar efectes en cascada.

Instal·lacions a les platges, terrasses desmuntables i d'altres. Sincerament, no sé l'impacte que té una terrassa desmuntable, és a dir, no entraré en qüestions de sostenibilitat en general, perquè som comitè de canvi climàtic, sobre el canvi climàtic.

Evidentment, com més activitat turística hi hagi, més generacions d'emissions lligades a aquesta activitat turística, perquè la gent s'ha de desplaçar. Això és així, però..., no ho sé, en qualsevol cas el que està clar és que si hi ha un augment de la mar, doncs totes aquestes instal·lacions cada vegada hauran d'anar més endarrere. I hi ha, per fortuna, la part de Campos, són zones que, com que no hi ha hagut un desenvolupament turístic massiu, tenen darrere un ecosistema i una capacitat de regenerar aquella platja, però a tota la resta de bandes on darrere el que tenen és ciment, perden totalment la seva capacitat de regeneració i aquestes platges idò desapareixen.

Crec que he respost totes les... En qualsevol cas, el que vull deixar clar és que nosaltres estem al servei de la societat, és a dir, si com a grups polítics teniu preguntes adreçau-vos a nosaltres i nosaltres, amb la nostra capacitat, intentarem donar resposta als vostres dubtes.

Després hi ha hagut la intervenció del representant de Ciutadans, que aquí he de reconèixer que m'he perdut una mica, perquè sí que he tingut la impressió que s'havia entès la nostra intervenció com una intervenció de caire messiànic o que confonia el rol que ha de tenir la ciència amb el rol que, per ventura, té la religió.

Em preocupa i voldria reiterar que no és la nostra intenció. És a dir, nosaltres si som aquí no és per donar solucions, nosaltres si som aquí és per assenyalar un problema greu i un problema que no és que sigui fruit d'una revelació, sinó que és fruit d'un treball constant de científics, de fet, el canvi climàtic és a dia d'avui la qüestió científica més estudiada del món, amb un procés científic d'anàlisi, contra anàlisi, refutació i argumentació que no hi ha cap altre tema en el món, precisament, perquè és important, que ho tenguí.

I si veiem l'evolució dels informes de l'IPCC des de l'any 1990, en què es publica el primer, el llenguatge és molt important, en el primer informe de l'IPCC el que deia era que semblava que hi havia indicis d'interferència antropogènica amb el sistema climàtic. Hi ha hagut sis informes, cada vegada el llenguatge ha estat més fort, i en el darrer informe es diu que l'origen antropogènic, és a dir, causat per l'ésser humà, del canvi climàtic actual, és inequívoc.

La producció científica que analitza les causes i les conseqüències del canvi climàtic, em sap greu, però avui en dia és difícilment contestable.

En el que hi ha debat científic és en la intensitat d'aquests canvis i en la importància de l'escalfament global que ja està en el sistema, encara que no s'hagi manifestat. Hi ha científics que diuen que ja és impossible limitar-ho a 1,5 graus i que ens costarà fins i tot limitar-ho a 2. A l'IPCC diuen que encara hi ha un cert marge, però al nivell actual d'emissions d'aquí al 2030 ja haurem emès tant, la concentració de gasos d'efecte hivernacle a l'atmosfera haurà estat tan gran que ja serà impossible limitar-ho a 1,5 perquè hi ha una associació entre el

nivell de concentració de gasos d'efecte hivernacle i la traducció d'això en escalfament global.

És a principis del segle XIX quan es descobreix la relació entre el diòxid de carboni i l'escalfament de l'atmosfera, que es descobreix com el diòxid de carboni emmagatzema escalfor. Han passat 200 anys i el nivell de coneixement actual és molt gran sobre aquesta qüestió.

Llavors, si hi ha alguna cosa que volem deixar clar són dues coses: ens trobam davant una situació que, ens agradi o no ens agradi, i jo tenc dos fills petits i us puc assegurar que m'estimaria més equivocar-me, cada vegada, cada dia quan me'n vaig a dormir, m'estimaria molt més equivocar-me, però això és el que hi ha. I nosaltres, si alguna cosa volíem deixar clara és que els canvis socials, econòmics, polítics, que cal fer per donar-hi resposta els hem de decidir tots com a societat, precisament perquè són canvis profunds. Per això parlàvem d'assemblea climàtica, però no només, i les respostes que donem aquí, i ara responc a altres intervencions que hi ha hagut, no són les mateixes que donaran a Madrid ni a Marsella ni a Nova York, perquè la realitat social, natural, econòmica, energètica, climàtica, de Madrid, París i Marsella no són les mateixes que a les Balears, i el que necessitam és donar una resposta adequada a la realitat d'aquí. I per això necessitam donar-la des d'aquí, amb coneixement científic de tot el món, per suposat, però els canvis són tan profunds que ens hem d'associar tots.

Això crec que dona resposta a les preguntes de com ha d'actuar cada individu, com ens hem d'organitzar com a societat. Ho hem de decidir nosaltres. El que està clar és que si no reduïm les emissions passarà tot això, ara, com reduïm les emissions? Això ho hem de decidir entre nosaltres. Què vol haver-hi una aposta sobre l'energia nuclear? Pot haver-hi aquesta aposta. Ara, nosaltres, com a científics, també hem de dir la nostra opinió, la nuclear, per exemple, i responc una altra qüestió que s'ha plantejat, genera uns residus que són altament perillosos i que tenen una durada de vida de milers d'anys, si tenim en compte que el que parlam ara, la llengua que parlam ara, no existia fa 2.000 anys i que fins i tot hi ha llengües que no sabem desxifrar de fa 3.000 anys o de en fa 500, que ja han desaparegut, ens poden trobar en la situació que hi hagi residus nuclears perillosos per a la salut que siguin a llocs i hi hagi un moment on la gent que viu en aquell moment sigui incapaç de desxifrar com ha de gestionar aquells residus.

A part, l'energia nuclear és perillosa des del punt de vista geoestratègic. I si qualque cosa ha deixat clara la guerra a Ucraïna és que és potencialment perillós tenir una central nuclear. A més, una central nuclear és molt cara i, a més, una central nuclear es torba molt a construir-se, es pot torbar entre 10 i 20 anys. Els propers 10 anys són clau, quan hem de reduir les emissions és ara. Per suposat, des del punt de vista científic es poden estudiar com fer millors reactors, es pot estudiar la fusió nuclear, es poden estudiar moltes coses, per suposat, però l'aposta ara no és la nuclear. A part que, evidentment, per tenir centrals nuclears afavoreixes grans conglomerats que tenen una gran capacitat i, a més, que si fos la central nuclear tothom es queda sense energia, mentre que si tens un sistema descentralitzat, amb plaques i altres, tens molta resiliència.

Una altra qüestió, l'energia nuclear necessita refredar els reactors, per això tots els reactors es construeixen devora la mar o devora els rius. El canvi climàtic escalfa la mar i escalfa els rius, no només això, redueix el cabal dels rius perquè cada vegada hi haurà menys aigua i això fa que, per exemple, les centrals nuclears de França aquest any hagin funcionat al 40% o menys, moltes d'elles tancades, perquè si no es refreden corren el risc de tenir un accident. Vull dir que opinió científica, però com a societat podem prendre aquesta decisió, però nosaltres l'hem de traslladar.

Crec que amb això he respost un poc les seves preguntes.

En relació amb la intervenció del representant..., si voleu intervenir, intervingu, eh?

(Se sent una veu de fons que diu: "no")

No? D'acord. Sí, per favor, sí, sí, da-li, da-li.

LA SRA. MEMBRE DEL COMITÈ D'EXPERTS PER A LA TRANSICIÓ ENERGÈTICA I EL CANVI CLIMÀTIC DE LES ILLES BALEARS (Núria Marbà Bordalba):

No, un comentari amb el tema de les projeccions, bé, les projeccions que hi ha als informes de l'IPCC estan fetes amb dades i després el que veiem és que, bé, i per això es treballa amb diferents escenaris perquè, evidentment, no se sap amb quina trajectòria anem, o sigui que dóna una forquilla de possibles situacions, que és important per tenir una idea del que ens podem trobar. I una altra cosa és que aquestes projeccions ja es fan des dels anteriors..., bé, tots els informes que s'han fet es revisen i en comparar-los amb les dades actuals, que ja són observacions reals, en molts casos veiem que les previsions, fins i tot en casos de pitjors escenaris, es queden curtes.

O sigui que, bé, que hi ha fonament també rere de les projeccions que es fan.

EL SR. PRESIDENT DEL COMITÈ D'EXPERTS PER A LA TRANSICIÓ ENERGÈTICA I EL CANVI CLIMÀTIC DE LES ILLES BALEARS (Pau de Vilchez i Moragues):

Moltes gràcies. En relació amb la intervenció del representant de MÉS, problema de competència en aeroports i en ports. És un problema, vull dir, objectivament, és a dir, si com a societat hem de definir el model que correspongui a aquest territori, que no és igual que a La Rioja, que a Múrcia o que a Barcelona, doncs, evidentment, si no tens capacitat d'intervenir en aquestes qüestions, és un problema, està clar. Avui mateix surt al diari que el 20% dels ingressos anuals d'AENA vénen dels aeroports de les Illes Balears. Doncs, evidentment, hi ha uns interessos econòmics molt forts.

Nosaltres, quan parlem de coherència de polítiques, parlem de coherència de polítiques a tots els nivells, des del municipal fins a l'estatal i comunitari. Bé, seria important o que es traslladin aquestes competències aquí o que hi hagi una sintonia absoluta amb les necessitats d'aquí.

Restricció del transport aeri privat. Només durant els mesos d'estiu l'avió privat de Messi ha emès el mateix que 150

persones de França en un any. Evidentment, i lligant amb tot el que dèiem de les desigualtats, si hem de restringir el transport aeri, una manera que no perjudica la majoria és començar pels avions privats. Ara, tinguem en compte que no és la majoria la que s'aprofita del transport aeri, un terç dels ciutadans de Balears no poden agafar vacances. A França el 2% de la població, el 2%, agafa el 50% dels vols.

Vol dir que, com a societat, també hauríem d'analitzar quins vol són, per a què serveixen i per a què haurien de servir. Jo estic d'acord, i em sembla totalment lògic, que una persona que viu aquí i té la mare a Barcelona i està malalta la vagi a veure a Barcelona, per suposat; però algú que se'n vol anar de cap de setmana a París per fer no sé que, em sembla que per ventura està menys justificat. Ara, això és un judici de valor que acab de fer, per suposat, i és com a societat que hem de definir-ho, per suposat, però ho haurem de definir perquè si no ho definim, si no ho definim, el canvi ens caurà a sobre, és simplement això.

Caldria recuperar la mesura de prohibició de cotxes de gasoil i benzina. Per suposat. Europa ha instaurat aquesta prohibició, molts de fabricants de cotxes directament el 2030 ja es plantegen no fabricar cotxes de combustió, ja ni tan sols de benzina; és a dir, tanmateix anam per aquí. Això no és una qüestió ideològica, és simplement que, com hem vist, el transport terrestre és un gran contribuïdor. De fet, a Europa i a Espanya les emissions lligades al transport terrestre no han deixat d'augmentar i els estudis mostren que estan principalment lligats a l'augment de la compra de SUV, perquè la millora de l'eficiència en els vehicles i en els motors s'ha vist superada pel nivell d'emissions que requereix, o de combustible, que requereix un vehicle més gran. Dur un vehicle de talla equivalent emetria molt menys, i també responc una altra pregunta que s'ha fet, però si tu utilitzes un vehicle que pesa dues vegades més, doncs, evidentment aquest guany en eficiència es perd. Llavors, per suposat, per suposat.

Caldrien canvis de cultius? Segurament, ara, nosaltres, com a comitè, no hem pogut fer un estudi sobre l'adaptació de l'agricultura de les Illes Balears al canvi climàtic. I aprofit per dir que quan nosaltres demanam recursos no els demanam per a nosaltres, és a dir, no demanam que ens paguin un sou i, per favor, que això quedi claríssim, el que demanam és que hi hagi doblers per fer aquests estudis.

Nosaltres, no sé qui ho ha comentat, avui hem presentat una foto, aquest primer informe és prou gran, no tots els informes seran així, perquè per a nosaltres era molt important plantejar quina és la situació actual, el punt de partida. Ara, nosaltres indicam moltes perspectives d'actuació i el que ens agradaria com a comitè posar a disposició de la societat és un estudi d'indústria, indústria del calçat, què podríem fer? Agricultura, què podríem fer? Rehabilitació energètica i construcció, què podríem fer? Però tot això necessita doblers i recursos. No et puc donar aquesta resposta, no sé si d'aquí algú et podria donar la resposta, però evidentment caldrà adaptar els cultius, entre altres coses, perquè una de les conseqüències negatives del canvi climàtic, que no hem esmentat, són els augments de les malalties per vectors, malalties per a les persones i també malalties per a la resta d'éssers vius i evidentment l'agricultura.

Refugiats climàtics. Clar no, no parlem d'una cosa que potencialment passarà d'aquí a dos-cents anys. Ja hi ha Vanuatu, Kiribati, Tuvalu, són països de l'Oceà Pacífic que ja a dia d'avui, tenen problemes per tenir aigua per beure, perquè s'han salinitzat la majoria d'aqüífers. El fet que un país comprí terres d'un altre país per desplaçar la seva gent, no és un caprici, no és agradable. Això passarà i a més cada vegada n'hi haurà més. Això passarà amb aquestes illes, Bangladesh, que no és una illa no desapareixerà, però hi ha dos terços de Bangladesh que poden quedar per davall del nivell de la mar. I això, quan parlem de nivell de la mar. Però quan parlem d'augment de temperatures, a l'Índia es poden superar de manera periòdica temperatures de 50 graus. Em sap greu, però aquesta gent no quedarà a ca seva esperant morir-se, aquesta gent, com ha fet ser ésser humà des de la seva aparició, migrarà, perquè les migracions són una estratègia d'adaptació dels éssers vius. I si avui nosaltres vivim a Europa, és perquè que fa centenars de milers d'anys, hi va haver persones, ho semblaven més o menys, a Àfrica que varen decidir moure-se. De fet, l'*homo sapiens* arriba a Europa fa 40.000 anys, tampoc no fa tant. Varen arribar abans a l'Índia que aquí. Vull dir que tanmateix vendran. I això, o estam ben organitzats o serà un afegit més a la potencial discòrdia que es pugui generar.

Després, disculpau, hi ha hagut la intervenció de la representant de VOX, que tenc la impressió que..., clar, m'ha despistat una mica, perquè no han estat unes preguntes, a mi m'hagués agradat més personalment que hi hagués hagut una reacció en preguntes a les dades que s'han donat, sinó que sembla que era una intervenció que ja estava preparada. D'aquesta intervenció, el que crec entendre, és que es pensa que o la crisi climàtica no és tan greu, o no està causada per l'ésser humà i que en qualsevol cas no és necessari fer una transició energètica per donar-hi resposta. És més o menys això el que es volia traslladar? Val, per no equivocar-me amb la resposta. Clar, primer, com deia abans, em sap greu i bé em sap profundament greu, però el canvi climàtic és una realitat. Jo sé que els meus fills viuran pitjor, és així.

S'ha citat els Estats Units o Xina, com els principals emissors, efectivament, val a dir però que Xina per càpita fins fa molt poquet emetia molt menys que nosaltres i que històricament les seves emissions són inferiors a les d'Europa. És a dir, el canvi climàtic actual no hagués succeït sense les emissions, principalment dels Estats Units, Canadà, Austràlia i Europa. Però dit això, Xina a dia d'avui és el principal país del món en implantació de renovables, amb xifres que superen els mateixos plans establerts pels xinesos. Es preveu que assoleixin les emissions zero el 2060.

Als Estats Units la Llei de canvi climàtic, aprovada pel president i aprovada pel Senat americà, implica, segons les projeccions científiques que hi ha hagut per totes les mesures que hi ha previstes, una reducció d'emissions del 45% d'aquí a 2030. És a dir, tothom s'està posant les piles perquè la gravetat existeix. I, a més, fins i tot perquè des d'una perspectiva purament econòmica, és important. És a dir, aquí hi ha un avantatge comparatiu en termes tecnològics. Si nosaltres volem estar preparats per a l'economia de 2030 o de 2040, hem de tenir capacitat d'innovació tecnològica en renovables, en eficiència energètica, en cultius més eficients, ... i tot això, o ens ho creim i invertim els doblers en aquests sectors i serem

capaços, per ventura, d'exportar aquesta tecnologia i altres, o no i hurem de comprar tota aquesta tecnologia a altres bandes, amb la qual cosa seran més dependents i més vulnerables.

Avui en dia la generació d'energia en renovables és la més barata del món, tant en solar com en eòlica. De fet, avui en dia és més barat, no ja fer una central de solar contra fer un solar de carbó, és més barat desmantellar una central de carbó, amb tots els costos que això implica i fer una central de renovables, que continuar funcionant amb una central de carbó que ja existeix. En termes d'estalvi econòmic, no hi ha qüestió, l'energia renovable és la més barata del món.

De fet, a Europa aquest estiu s'han estalviat en els darrers quatre mesos 28.000 milions d'euros per la potència renovable que tenia instal·lada, en comparació amb el que hagués pagat si hagués hagut de seguir consumint gas, carbó, diesel o altres, precisament per la volatilitat dels preus dels combustibles fòssils. Quanta més energies renovable tenguem, més barata serà l'energia que produïm i amb això més assequible serà per a la població que al cap i a la fi és això.

Estic completament d'acord que l'energia és imprescindible per al benestar, per suposat, per una cosa tan senzilla, com escalfar-nos, cuinar, guardar els aliments, tenim llum per estudiar, ... per suposat. La millor manera, la més eficient, la més barata, la que crea menys dependència, són les renovables. El que podem tenir és un debat sobre quines renovables i on les posam. Però en aquest sentit no hi ha diferència.

En relació a la intervenció del representant polític d'El Pi, parcs eòlics marins..., no hi és...

LA SRA. PRESIDENTA:

Sí, Sr. de Vilchez, pot donar resposta perquè ha hagut de sortir.

EL SR. PRESIDENT DEL COMITÈ D'EXPERTS PER A LA TRANSICIÓ ENERGÈTICA I EL CANVI CLIMÀTIC DE LES ILLES BALEARS (Pau de Vilchez i Moragues):

Bé, crec que ja he donat resposta sobre els parcs eòlics marins.

Sobre emissions del transport, ha demanat si teníem les dades desagregades. Les tenc a alguna banda, sí, és bàsicament un terç, és bàsicament un terç aeri, un terç terrestre i un terç vaixell. Varia un poquet, però bàsicament és un terç, un terç i un terç. Moltes gràcies.

Els vehicles vells contaminen més que els nous i per ventura s'hauria de renovar el parc de vehicles. Resposta complexa, perquè la qüestió és complexa, evidentment un vehicle nou de benzina contamina menys que un vehicle antic de benzina del mateix pes i les mateixes condicions. Ara, si tu deixes de tenir un Seat Panda per tenir un Nissan Qashqai, el Nissan Qashqai contaminarà més.

En matèria de cotxe elèctric, el cotxe elèctric és molt més eficient, tant en el consum energètic com amb el consum de recursos, que els cotxes de combustió. Els cotxes de combustió

també necessiten metalls rars, necessiten acer, també necessiten alumini, també necessiten moltes coses i, evidentment, necessiten dur tots els combustibles fòssils per alimentar-lo. És a dir que, si ho comparam un cotxe de combustible fòssil amb un cotxe elèctric, guanya sempre el cotxe elèctric. Ara, el problema del cotxe elèctric és que no resol tots els problemes associats als cotxes, a la circulació privada i, a més, hi ha un problema de limitació de recursos a nivell mundial. I, com deia abans, hem de prendre decisions com a societat. Ens estimam més dedicar aquests recursos a tenir plaques per generar electricitat o a tenir un parc automobilístic totalment de rècord, en relació amb els cotxes d'Europa? Hem de decidir per què no hi ha a nivell mundial els recursos per a tothom, no existeix. Vull dir, si tots els xinesos volen tenir un cotxe elèctric, em sap greu, però ens hem quedat sense recursos. Per això el que hauríem, el que proposam nosaltres és que es promogui el transport públic.

Com podem tenir dades de fa tants anys? Això es diu paleoclimatologia i hi ha molts de sistemes, un dels més coneguts són el que, em sap greu perquè conec el terme en francès, perquè he estudiat a França i no aquí, *c'est les carottes de glace*, els testimonis de gel. És a dir, com que hi ha gel que ha durat tants i tants i tants i tants d'anys que no s'ha fos - malauradament ara s'està fonent i estam perdent també dades per estudiar aquestes coses-, aquell gel, quan es produeix, quan es congela en aquell moment, guarda restes d'aire, de partícules, etc., del que hi havia a l'aire en aquell moment i analitzant aquestes dades, tu saps a quant corresponen i pots deduir quina era la situació en aquell moment, d'emissions, temperatura i d'altres coses. N'hi ha molts altres, no sé si voleu intervenir amb això, però n'hi ha molts altres també, en fòssils que es poden trobar, de fet, aquí s'ha fet, però, bé.

Estades de turistes més curtes i per això més estades, estades de curta durada. De nou, serem el que vulguem ser; és a dir, com més estades turístiques i més gent vengui, més consum energètic directe i més consum energètic indirecte per mobilitat, per aigua, pels residus i pel que li hem de dur. Bé, ja està, és una decisió que hem de prendre com a societat.

I finalment, el representant de..., -ah, no-, després hi havia la representant del Partit Socialista, el representant de Formentera, entenem que Formentera té la seva pròpia realitat. El que sí que..., i aprofit per ser molt sincer, perquè crec que és important, la impressió que nosaltres tenim és que fins i tot per a la instal·lació de renovables en teulada als nuclis urbans també hi ha dificultats.

I nosaltres, reconeixent el territori limitat de Formentera i que per ventura la poca compatibilitat que té amb les pràctiques agrícoles que es practiquen allà, per ventura sí que caldria afavorir, també per qüestions de sobirania energètica i de seguretat energètica, vull dir, Menorca si avui en dia és l'illa més avançada i té uns plans de descarbonització espectaculars és perquè va tenir un problema amb el cable i es varen quedar sense electricitat durant un temps fa dos anys, i quedar-te sense energia fa això, que t'adones de la teva vulnerabilitat, què passa si no tens energia. Idò jo crec que a Formentera, encara que estigui pròxima a Eivissa, també seria interessant explorar això.

També sabem que hi ha propostes per ventura a la carretera, per cobrir carreteres o per cobrir pàrquings, bé, no ho sé, trob que seria interessant explorar-ho.

Fotovoltaica flotant. És interessant, a La Palma, per exemple, La Palma és una illa de les Illes Canàries que té un equip súper potent ciutadà, que treballa amb les institucions per impulsar la transició energètica i han creat una comunitat energètica, amb regants, justament per aprofitar sals d'aigua i per aprofitar les basses d'aigua per posar instal·lacions de renovables que, a més, redueixen l'evaporació de l'aigua perquè està coberta. Podria ser interessant.

Interessant també, establir vincles amb altres illes que prenen mesures similars o que podrien ser interessants.

Què podem fer respecte de la resta de tecnologies renovables? Idò, això és, bé, estudiar l'impacte i fer un... vull dir, tanmateix per generar..., i això ho hem de tenir molt clar totes i tots, per generar l'energia que consumim avui a Balears, ens sap greu, però les cobertes no abasten i a partir d'aquí hem de prendre una decisió: o consumir manco energia o posam renovables a altres bandes.

De totes maneres, s'ha de tenir en compte que un 30% de la demanda energètica deriva del parc edificat, dels edificis, tenir edificis ben aïllats amb bona orientació, amb captació natural de llum redueix moltíssim les necessitats energètiques. Què vull dir amb això? Que les nostres necessitats energètiques es poden reduir sense que es redueixi el nostre benestar. I això és súper important, quan parlam amb la ciutadania, deixar clar que transició energètica no vol dir reducció del benestar, al contrari, ca teva serà més fresc a l'estiu, serà més calent a l'hivern, tindràs menys problemes per escalfar aigua, etc., amb la qual cosa reduïm les necessitats energètiques, reduïm la necessitat de posar renovables i milloram el benestar.

Crec que he respost totes les preguntes.

En relació amb la representant del Partit Socialista, com lluitar contra el negacionisme? Així, vull dir, informant, nosaltres..., ens sap greu, però ens hem hagut de pegar..., no pegar, però, bé, hem hagut de fer molts d'esforços per poder difondre això, hem hagut de crear el nostre propi perfil de Twitter per donar-ne difusió, hem hagut de demanar al Consell de Menorca que ens pagui els bitllets per poder anar a Menorca a exposar això, hem hagut d'organitzar nosaltres amb ajuda de la Universitat una sessió pública a Palma per explicar això.

Bé, idò com es combat el negacionisme? Amb recursos, no només per a nosaltres, en formació, en formació a tots els "profes". A França, per exemple, s'acaba d'adoptar la mesura d'obligar, crec que és a 28.000 alts funcionaris a seguir una formació sobre canvi climàtic perquè..., em sap greu dir-ho, però un dels frens a la lluita contra el canvi climàtic és l'administració pública, en molts de sentits, perquè per fer front al canvi climàtic cal canviar moltes coses i l'administració pública no està avesada a fer les coses d'una altra manera. Cal formar l'administració pública.

Calen espais de debat com les assemblees ciutadanes, fer-les a nivell de ciutat, fer-les a nivell de barri, cal a les televisions públiques parlar-ne.

I costs de mitigació i adaptació, és infinitament - infinitament- més barat mitigar i adaptar que haver de fer front a les conseqüències del canvi climàtic. I adaptar és importantíssim, però una cosa molt important: si no mitigam el suficient, no serà possible adaptar-nos. Una qüestió terminològica: mitigar vol dir reduir les emissions; adaptar-nos vol dir prendre les mesures que ens permeten adaptar-nos a les conseqüències de què faci més calor, per exemple. Això ho podem fer fins a un cert punt d'escalfament, passat aquest punt d'escalfament no hi pot haver adaptació.

A Balears anam per bon camí, sí, però s'hauria d'accelerar molt -molt- i sobretot en coherència de polítiques.

I una darrera qüestió que és que crec que si alguna cosa va mostrar la crisi de la COVID és que dependre d'un sol sector econòmic no és bo i és molt vulnerable com a societat. En aquest sentit, reiterar la necessitat de diversificar.

Crec que, més o menys, hem respost totes les preguntes.

LA SRA. PRESIDENTA:

Molt bé, gràcies, Sr. de Vilchez. Ara tenim un torn de rèpliques per part dels grups parlamentaris i també un torn de contrarèplica per part del Sr. de Vilchez. Demanaria brevetat en totes les intervencions perquè a les tres hi ha altra comissió aquí... ah, disculpau, perdonau... -sí, sí, sí-..., pot intervenir, no sé qui ha demanat la paraula...

EL SR. MEMBRE DEL COMITÈ D'EXPERTS PER A LA TRANSICIÓ ENERGÈTICA I EL CANVI CLIMÀTIC DE LES ILLES BALEARS (Gabriel Jordà i Sánchez):

Sí, perdonau. Només..., bé, a part que aquí han sortit molts de temes interessants a estudiar, vull dir que ens ho hem apuntat i farem, com el tema dels cultius, però que això va més englobat en un tema de quin model d'agricultura volem, no només perquè sigui més adaptable, sinó per poder proveir de menjar a les Illes, hi ha dos aspectes que m'agradaria esmentar: un és que, per si encara queda algú que no té molt clar que això és un perill que ve..., el que ha esmentat Pau, si el Fòrum de Davos, que no és gens sospitos de ser uns antisistemes, ja preveu que hi haurà al 2070, 170 bilions de dòlars de despesa, tal vegada és que ens hauríem de preocupar tots.

El tecnooptimisme, que també s'esmenta, que ja vendran solucions que ho arreglaran, també és molt perillós, perquè no és gens sensat pensar que amb això que ens ve ja apareixerà alguna cosa que ens ho resoldrà. Si no existeix a dia d'avui i no està aprovat, no podem esperar que ens doni solució a curt termini.

Això són com a dos missatges que ens haurien de quedar clars, gravats.

I després una altra cosa que crec important, ja que aquí hi ha molts de grups parlamentaris, és que parlem sobre crisis que,

ja s'ha dit, estan associades, la crisi climàtica, la crisi energètica, la crisi alimentària són coses que vénen totes juntes i totes tenen la mateixa solució o solucions molt paregudes. Llavors, és molt important que hi hagi un consens amb la gent d'aquí, perquè al final s'ha esmentat com ho transferim a la societat, com evitam el negacionisme, com evitam riscos futurs o costs? Tot passa perquè hi hagi un consens. El que no té sentit és que es faci un informe avui i per un tema d'estratègia política hi hagi gent que ho negui, encara que en petit comitè es digui que estam d'acord.

Per tant, el que demanàriem als grups que hi ha és que, per favor, actuïn amb consens i actuïn a la una, vull dir en temes que estam tots d'acord, perquè avui s'ha dit i tots més o menys o en gran part estam d'acord que hi ha un problema que ens ve, llavors no té sentit fer una divisió en aquests aspectes.

I després ja el darrer és que també és un problema... quasi el primer de tots, i es diu a l'informe, que l'administració està... o sigui els problemes burocràtics impedeixen tirar endavant iniciatives polítiques; és a dir, s'ha fet un munt d'esforç per fer una llei de canvi climàtic, es fa un munt d'esforç per consensuar coses, però a l'hora de posar-ho en pràctica ens topam amb quatre papers que no s'han pogut fer, i en això ens posam pals a les rodes a nosaltres mateixos, i això hem considerat que és molt greu i és una cosa que es pot solucionar des d'aquí. Així, que no sé com, però és la nostra petició.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. Jordà. Per tant, ara -com deia- passam la paraula als grups parlamentaris que encara són aquí, els agrairia brevetat, perquè -com ja dic- a les tres hi ha una altra comissió aquí i encara té la paraula una altra vegada el Sr. de Vilchez. Per tant, passam la paraula a la Sra. Sans, del Grup Unides Podem.

LA SRA. SANS I REGIS:

Gràcies, presidenta. Simplement vull agrair les explicacions donades.

Jo crec que som davant una realitat que és innegable i que cal treballar tots junts.

També estic d'acord amb el que acaba de dir el seu company, crec que hi ha qüestions que no tenen espai de confrontació política per interessos partidistes o electoralistes, crec que som davant una qüestió important que hem de resoldre i que hem de treballar tots conjuntament, i esper que això sigui una realitat.

Hem pres nota també de les peticions que han fet avui com a comitè i esperem que ben aviat s'hi pugui donar resposta i accelerar el màxim possible aquest canvi que és innegable que hem de fer tots.

Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Sans. Per part del Grup Parlamentari Popular té la paraula el Sr. Sagreras.

EL SR. SAGRERAS I BALLESTER:

Gràcies, presidenta. Jo tenia cinc minuts més de reflexions i de preguntes, però vostè m'ha cohibit en el meu dret a l'ús de...

(Rialles i remor de veus)

LA SRA. PRESIDENTA:

Sr. Sagreras, té cinc minuts, si en vol fer ús, té els cinc minuts.

EL SR. SAGRERAS I BALLESTER:

És una broma. Tornar-vos a agrair la vostra presència, Sr. De Vilchez, a vostè i al seu equip. Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. Sagreras. Per part del Grup Parlamentari Ciudadanos té la paraula el Sr. Méndez.

EL SR. MÉNDEZ I BAIGES:

Gracias, Sr. Presidenta. Yo también me siento cohibido así que *no en faré ús*.

LA SRA. PRESIDENTA:

Sent cohibir-los a tots. Per part del Grup Parlamentari VOX-Actua Balears té la paraula la Sra. Ribas. No? Ah, idò, MÉS me l'han botat, disculpeu, disculpi, Sr. Mas, és que no m'ha sortit en el paperet i ja em falta aliment. Sr. Mas, té la paraula.

EL SR. MAS I TUGORES:

Malgrat tot, gràcies, presidenta. No em sent cohibit, en cap cas, deu ser pels anys que fa que ens coneixem. Seré molt breu, això sí. Agrair-li la presència, tant a vostè com a la gent que l'acompanya, la presència i la lliçó, perquè, al cap i a la fi, han aportat molt als nostres coneixements.

Ara a nosaltres ens toca això difondre-ho, com se suposa, i no només difondre-ho, sinó que, almanco per part de MÉS per Mallorca, agafar-ho com a part de la feina i de l'ideari que defensam de fa temps.

Ha parlat de consens polític, també consens social, és a dir, no n'hi ha prou amb el consens polític, tot i que si nosaltres estam d'acord és vera que ajuda molt que tothom en prengui consciència.

M'ha agradat molt..., és a dir, tenim a sobre un canvi de paradigma que, tant si volem com si no, és aquí, és a dir, al cap i a la fi, m'ha agradat molt la frase que ha dit vostè -i amb això

acab- el canvi de model o el fem o ens caurà a sobre, no hi ha ni més ni pus, o ens ho agafam seriosament i prenem les mesures que hem de prendre -com deia- des de l'ajuntament fins a la Unió Europea o això ens caurà a sobre, tant si ens agrada com si no.

Per tant, gràcies i confiem que ens tornar-nos a veure, puguem parlar des de l'optimisme, com a mínim.

Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. Mas. Ara sí, per part del Grup Parlamentari VOX-Actua Balears té la paraula la Sra. Ribas.

LA SRA. RIBAS I MARINO:

Gracias, presidenta. No haré uso.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Ribas. Per part del Grup Parlamentari El Pi Proposta per les Illes Balears, el Sr. Melià ha sortit. Per tant, passam al Grup Parlamentari Mixt, el Sr. Sanz.

EL SR. SANZ I IGUAL:

Gràcies, Sra. Presidenta. Molt breument, perquè, a més, jo també he de partir. Agrair-li l'exposició, Sr. De Vilchez.

És cert, comparteix amb vostè la necessitat de modificar algunes qüestions a Formentera, referides a la instal·lació, la comparteix a nivell personal.

I sí que és veritat que de vegades al consens en aquestes matèries no sempre s'hi arriba, hi ha grups que no volen moltes renovables, o no volen..., i llavors, costa aquesta qüestió, però crec que sí que hi arribarem perquè, com bé ha dit i com ha dit el company del Grup Parlamentari MÉS, si no les fem nosaltres, ens vindran imposades, o, com va dir Joan Fuster: "Si la política no la fem nosaltres, un altre la farà per nosaltres". I, en aquest cas, serà el canvi climàtic que la farà.

Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. Sanz. Per part del Grup Parlamentari Socialista té la paraula la Sra. Carbonero.

LA SRA. CARBONERO I SÁNCHEZ:

Moltes gràcies. Seré molt breu també. Bé, reiterar les gràcies per la compareixença. Només un petit matís, que hi ha consens quan hi ha voluntats, i açò, nosaltres som aquí, al Parlament, intentam que hi hagi consens, però els puc assegurar que hi ha moltes resistències per part de segons quins grups, per açò d'aquí la meva pregunta en el tema del negociacionisme.

Nosaltres hi fem feina constantment, des del grup nostre, vull dir, intentam fer la divulgació de tot el coneixement que hi

ha, que és molt, però és cert que ens hi hem de posar tots i amb força, i crec que vosaltres sou un grup prou sòlid que pot fer, pot posar un gra d'arena molt important sobre el tema de la divulgació, concretament aquí a les Illes Balears.

I bé, i sobretot, també, insistir en el tema del canvi social, el canvi social som nosaltres, som -també- els ciutadans i ciutadanes de les Illes Balears, i, bé, sobretot aquesta acceleració que fa falta i aquest impuls per intentar arribar als objectius que estan marcats i a veure si aconseguim la neutralitat energètica i d'emissions el més prest possible.

I res més. Moltes gràcies, presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Carbonero. Ara, en torn de contrarèplica, té la paraula el Sr. De Vilchez.

EL SR. PRESIDENT DEL COMITÈ D'EXPERTS PER A LA TRANSICIÓ ENERGÈTICA I EL CANVI CLIMÀTIC DE LES ILLES BALEARS (Pau de Vilchez i Moragues):

No, jo crec que agrair, en primer lloc, als meus companys i companyes que són aquí, a Ivan Murray, a Biel Jordà i a Núria Marbà, i a tots els que no hi són, però sense ells això no hagués estat possible.

I agrair-vos el fet de poder venir aquí i debatre amb vosaltres i, sobretot, posar-nos a la vostra disposició, perquè és important que hi hagi una bona comunicació entre administracions i el món científic per poder donar resposta a aquest repte.

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. De Vilchez. Bé, acabat el debat volem agrair la presència, les explicacions i la feina feta al Sr. De Vilchez i a tots els seus col·laboradors, a les persones que l'han acompanyat avui.

I, per tant, no havent-hi més assumptes a tractar, s'aixeca la sessió.

DIARI DE SESSIONS

DEL

PARLAMENT

DE LES

ILLES BALEARS
